

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

ZDRAVÉ BYDLENÍ V KONTEXTU TEORIE
ZDRAVÉHO MĚSTA 21. STOLETÍ

HEALTHY LIVING IN THE CONTEXT OF THE HEALTHY CITY THEORY OF THE
21st CENTURY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Gabriela Indrová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Arch. JAN MÁJEK, Ph.D.

BRNO 2022

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3656 Městské inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program
Studijní obor	3647R025 Městské inženýrství
Pracoviště	Ústav architektury

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Gabriela Indrová
Název	Zdravé bydlení v kontextu teorie zdravého města 21. století
Vedoucí práce	Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.
Datum zadání	30. 11. 2021
Datum odevzdání	27. 5. 2022

V Brně dne 30. 11. 2021

---

doc. Ing. arch. Juraj Dulenčín, Ph.D.
Vedoucí ústavu

---

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

GEHL, Jan. MĚSTA PRO LIDI. Nakladatel: Partnerství. ISBN 9788026020806.

GEHL, Jan. ŽIVOT MEZI BUDOVMAMI: Užívání veřejných prostranství. 1. vyd. Brno: Nadace Partnerství, 2000. ISBN 80-85834-79-0.

HRŮZA, Jiří. STAVITELÉ MĚST. Nakladatel: Agora. ISBN 9788086820088.

JEHLÍK, Jan. RUKOVĚŤ URBANISMU. Nakladatel: Ausdruck Books, 2016. ISBN: 9788026095583.

KRATOCHVÍL, Petr. MĚSTSKÝ VEŘEJNÝ PROSTOR. Vydal: 1. vyd. Zlatý řez o.s., Praha, 2015. ISBN 978-80-88033-00-4.

KRIER, Léon. Architektura - volba nebo osud. Praha: Academia, 2001. ISBN 80-200-0012-7.

LYNCH, Kevin. OBRAZ MĚSTA / THE IMAGE OF THE CITY. Vyd. Polygon. 1. vyd. Praha, 2004. ISBN 80-7273-094-0.

PARTNERSTVÍ, Kolektiv autorů Nadace. PROSTORY - Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství. 1.vyd. Brno 2003. ISBN 978-80-904918-6-1.

SITTE, Camillo. STAVBA MĚST PODLE UMĚLECKÝCH ZÁSAD. Vydal: ÚÚR, Brno, 2012.

ŠÉPKA, Jan A TŮMOVÁ, Mirka. JAK SE DĚLÁ MĚSTO. 1. vyd. Praha, 2016. ISBN 970-80-87064-15-3.

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Při zpracování bakalářské práce je třeba řídit se směrnicí děkana č. 04/2019 Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na Fakultě stavební Vysokého učení technického v Brně vč. všech dodatku a příloh.

ZADÁNÍ, CÍLE PRÁCE, POŽADOVANÉ VÝSTUPY

Úvod do řešené problematiky.

Zvolení vhodné analytické metody.

Analýza rozvoje a utváření zdravého města v ČR.

Analýza trendů a forem zdravého bydlení.

Analýza územně plánovacích podkladů, územně plánovací dokumentace, samostatný průzkum vybraného území – města Židlochovice.

Analýza vzniku a návrhu Chytré čtvrti v Židlochovicích.

Praktické ověření zjištěných poznatků vlastním návrhem chytré (zdravé) čtvrti vybraného města.

Cíl práce:

Na základě analytické části definovat základní aspekty zdravého bydlení při plánování rozvoje města.

Praktické ověření (projektová část) - Návrh chytré zdravé udržitelné městské čtvrti města.

Závěr:

V závěru popsat shrnutí výsledků práce s nastíněním vize možného dalšího vývoje.

Zhodnocení výsledků práce.

STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).

2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné

práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá analýzou rozvoje trendů a forem zdravého bydlení ve zdravém městě. Zabývá se také územním plánováním a analýzou vybraného zdravého města. Z nasbíraných poznatků, rozhovorů a dotazníků vychází praktická část, ve které je provedena analýza stávajících veřejných prostorů a veškerých ostatních podmínek města s cílem zhodnotit veřejný prostor a případně nabídnout možnosti pro jeho zkvalitnění. Analýza a konkrétní příklady jsou aplikovány na město Židlochovice. Závěrečná část spojuje praktické ověření a aplikaci zjištěných aspektů zdravého města při návrhu blokové zástavby vybraného brownfieldu v městě Brně.

KLÍČOVÁ SLOVA

územní plánování, zdravé město, veřejné prostory, zdravé bydlení, udržitelná čtvrť, brownfield, dotazníkový průzkum

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with analysis of the development of trends and forms of healthy living in a healthy city. It also deals with town and country planning and analysis of certain healthy city. The practical part comes from collected knowledge, interviews and questionnaires, in which the analysis is done of the current public spaces and all the other conditions of the city in order to evaluate the public spaces and offer opportunities for its improvement. The analysis and specific examples are applied to the town of Židlochovice. The final part combines the practical part and application of discovered aspects of a healthy city in the design of a block housing development of choosed brownfield in the city of Brno.

KEYWORDS

town and country planning, healthy city, public spaces, healthy living, healthy city, sustainable city, brownfields, questionnaire survey

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Gabriela Indrová *Zdravé bydlení v kontextu teorie zdravého města 21. století*. Brno, 2022. 74 s., Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané bakalářské práce s názvem *Zdravé bydlení v kontextu teorie zdravého města 21. století* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 27. 5. 2022

Gabriela Indrová
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem *Zdravé bydlení v kontextu teorie zdravého města 21. století* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 27. 5. 2022

Gabriela Indrová
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří Ing. arch. Janu Májkovi, Ph.D. za odborné vedení, ochotu a čas, který mi při tvorbě bakalářské práce, ale i v průběhu mých čtyř let studia, věnoval. Také bych ráda poděkovala své rodině a blízkým za jejich podporu, kterou mi poskytovali po celou dobu studia. V neposlední řadě moje poděkování patří všem respondentům, které jsem oslovila pro zpracování analytické části k mojí bakalářské práci.

OBSAH

1	ÚVOD.....	11
2	ANALÝZA ROZVOJE A UTVÁŘENÍ ZDRAVÉHO MĚSTA V ČR	12
2.1	ÚZEMNÍ A REGIONÁLNÍ KONTEXT.....	13
2.2	PAMÁTKY.....	14
2.3	HISTORIE.....	16
2.4	HOSPODÁŘSTVÍ.....	17
2.5	DOPRAVA	17
2.6	INFRASTRUKTURA	18
2.7	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	19
2.8	SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE O OBYVATELSTVO	20
2.9	BEZPEČNOST.....	20
2.10	ŠKOLSTVÍ	20
2.11	KULTURA A SPORT.....	21
3	ÚZEMNÍ PLÁN ŽIDLOCHOVICE.....	22
3.1	NADŘAZENÉ NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	22
4	ANALÝZA ÚZEMNÍHO PLÁNU ŽIDLOCHOVICE	27
4.1	URBANISTICKÁ KONCEPCE	27
4.2	DOPRAVNÍ KONCEPCE	27
5	ŠIRŠÍ VZTAHY	29
6	ANALÝZA DOPRAVY.....	31
7	ANALÝZA STRUKTURY - SCHWARZPLAN.....	34
8	PROBLÉMOVÝ VÝKRES – ZÁPLAVOVÉ ÚZEMÍ.....	37
9	ANALÝZA ZELENĚ.....	39
10	ANALÝZA FUNKCE STAVEBNÍCH OBJEKTŮ.....	42
11	TRENDY A FORMY ZDRAVÉHO BYDLENÍ.....	44
11.1	EKOLOGICKÝ ASPEKT	45
11.2	ENVIROMENTÁLNÍ ASPEKT.....	46
11.3	SOCIÁLNÍ ASPEKT	47
11.4	ENERGETICKÝ ASPEKT	50
12	PRVNÍ UDRŽITELNÁ MĚSTSKÁ ČTVRŤ V ČR - CHYTRÉ LÍCHY	52
12.1	URBANISTICKÁ KONCEPCE	53
12.2	DOSTUPNOST – DOPRAVA A NÁVAZNOST.....	53

12.3	SOCIÁLNÍ ASPEKT	56
12.4	EKOLOGICKÉ BYDLENÍ	56
12.5	MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA.....	57
13	VLASTNÍ NÁVHR NA ÚZEMÍ BROWNFIELDU	60
13.1	ANALÝZA ÚAP – současné a předpokládaný využití.....	61
13.2	ANALÝZA STRUKTURY – SCHWARZPLAN	62
13.3	VÝSLEDNÝ NÁVRH	64
13.4	ZÁKLADNÍ BILANCE NÁVRHU	65
13.5	SCHÉMA VYUŽITÍ VNITROBLOKŮ	66
14	ZÁVĚR	68

1 ÚVOD

Bakalářská práce se nejprve zabývá analýzou rozvoje a utváření zdravého města v České republice. Využívá jako podklad strategický plán řešeného města a s jeho pomocí tak definuje jednotlivé prvky, jejichž existence a následný rozvoj jsou pro zdravé město typické a potřebné.

Dále se práce zabývá analýzou územního plánu vybraného města, a také zkrácenou analýzou politiky územního rozvoje a zásad územního rozvoje a definování jejich hlavních cílů a záměrů.

Na rozbor územně plánovací dokumentace navazuje projektová část řešeného města, jednotlivé analýzy – dopravy, zeleně, struktury, definování problémů v území. Součástí je i vlastní dotazníkové šetření, které pomohlo definovat podněty a možnosti ke zlepšení kvalit města. Zároveň také odhalilo, jak kvalitu veřejných prostranství vnímají občané a která z nich nejvíce využívají. Toto dotazníkové šetření proběhlo formou osobní komunikace s obyvateli Židlochovic v období měsíce března 2022.

Další část definuje jednotlivé formy a aspekty, které jsou podstatné pro zdravé bydlení. Závěry jsou opět podloženy dotazníkovým šetřením, tentokrát obecným, s větším vzorkem dotazovaných, které bylo z části formou osobní komunikace a z části formou online dotazníku v období měsíce dubna 2022.

V závěrečné části se práce zabývá analýzou a představením plánovaného projektu první udržitelné městské čtvrti v České republice. Zároveň poslouží jako ideální vzorek, který spojuje všechny výše definované aspekty, formy a způsoby utváření zdravých měst a mohl by také fungovat jako vzor pro budoucí vytváření a navrhování zástavby.

V úplném závěru práce se nachází vlastní návrh blokové zástavby na vybrané ploše brownfieldu v Brně, který byl zpracován na základě stručné analýzy struktury a územně plánovacích podkladů, jež posloužily pro vyjasnění plánovaného využití území a budoucí záměry.

Návrh byl vytvořen s důrazem na měřítko a splynutí s okolní zástavbou, avšak s využitím některých prvků pro zdravé město.

2 ANALÝZA ROZVOJE A UTVÁŘENÍ ZDRAVÉHO MĚSTA V ČR

V České republice již od roku 1994 funguje Národní síť Zdravých měst (NSZM), jedná se o asociaci, která aktuálně čítá 136 členů a založena byla jedenácti zdravými městy. Slouží pro vzájemnou inspiraci a pomoc všech členů. Podle daných parametrů hodnotí kvalitu života a zdraví obyvatel. V jihomoravském kraji se nachází jako součást sítě: Brno, Břeclav, Hodonín, Znojmo, Šlapanice, Rosice, Březina, Boskovice a svazek obcí Větrník. Mnou vybrané město Židlochovice zatím členem není, přesto mne velmi zaujalo svým plánovaným projektem Chytré čtvrti, která by se měla začít realizovat již v roce 2023. [1]

Základními pilíři rozvoje a vytváření zdravých měst jsou udržitelný rozvoj, podpora zdraví, životního a sociálního prostředí.

Jako příklad použiji strategický plán rozvoje města Židlochovice pro roky 2015-2025.

Strategický plán je rozdělen do těchto šesti oblastí:

1. Územní a regionální kontext, hospodářství a zaměstnanost
2. Doprava a infrastruktura
3. Životní prostředí
4. Bydlení, sociální a zdravotní péče, bezpečnost
5. Školství
6. Kultura, sport, cestovní ruch a péče o kulturní památky

2.1 ÚZEMNÍ A REGIONÁLNÍ KONTEXT

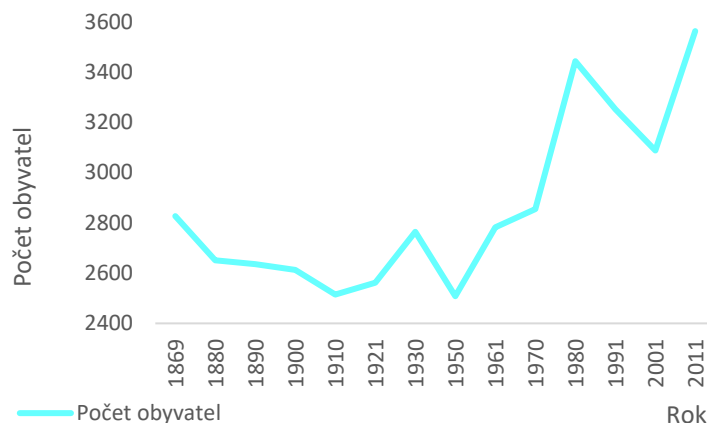
Židlochovice se nacházejí v Jihomoravském kraji, v okrese Brno-venkov, v Dyjsko-svrateckém úvalu na řece Svratce. Nyní vykonávají ve svém správním obvodu funkci obce s rozšířenou působností. [2]

Obrázek 1 Lokalizace Židlochovic – [autorova tvorba]

Židlochovice tvoří územně správní obvod s těmito městy a obcemi: Blučina, Bratčice, Holasice, Hrušovany u Brna, Ledce, Medlov, Měnin, Moutnice, Nesvačilka, Nosislav, Opatovice, Otmarov, Popovice, Přísnovice, Rajhrad, Rajhradice, Sobotovice, Syrovice, Těšany, Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Žatčany. [3]

Město má celkovou rozlohu 593 ha a počet obyvatel k 1.1.2021 činí 3823. Z toho 1859 jsou muži a 1964 ženy. [4]

Obrázek 2 Graf Vývoj počtu obyvatel – autorova tvorba, zdroj [29]

„Do oblasti opatření územního a regionálního kontextu spadá hlavně cíl zajištění provázanosti území, aktualizace územně plánovací dokumentace, modernizace katastru, vymezení obvodu pozemkových úprav – převážně na Výhoně, oživení centra města a zajištění bezbariérovosti. Dále je v plánu zkvalitnění veřejné správy.“ [5]

2.2 PAMÁTKY

„K největší historickým památkám patří zámek, zámecká kaple sv. Kříže, kostel Povýšení sv. Kříže, Akátová věž, zvonice na starém hřbitově a radnice. Zámek se nachází v oblasti bývalé vodní tvrze, která byl přestavěna na zámek Fridrichem z Žerotína. V 18. století proběhla přestavba zámku do barokního slohu. V polovině 19. století Habsburkové provedli empírové úpravy a zámek nabyt již aktuální vzhled. Zámek mezi válkami využíval prezident T.G. Masaryk jako letní sídlo. Přípomínkou jeho pobytů je pamětní deska umístěná u vchodu do parku.“ [6]

Obrázek 3 Židlochovice zámek [38]

Obrázek 4 Pamětní deska T.G.M. [38]

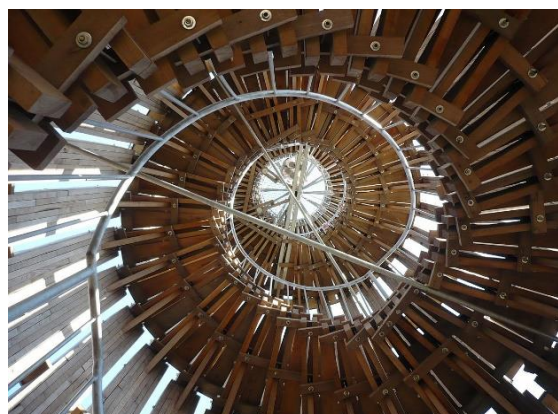
Obrázek 5 - Plán parku [vyfoceno na informativní tabuli v Židlochovicích]

Zámecký park má rozlohu 23 hektarů, nachází se zde nepřehledné množství zeleně – přes 100 druhů dřevin. „Plán parku vypracoval francouzský architekt Ernst August Charbonnier cca v roce 1708 a ve 30. letech jej zrealizoval zahradník Josef Hatzl. Ten se stal zahradníkem ve Vídni poté, co jeho práci viděla Marie Terezie.“ [7]

Akátová věž je rozhledna, jež se nachází na hřbetu vrchu Výhon. Výhon je nejvyšším bodem v Dyjsko-svrateckém úvalu. Věž je stavba ve tvaru válce, je to výjimečné dílo kombinující beton, kov a akátové dřevo. Autorem projektu věže je architekt Ing. arch. Pavel Jura. Rozhledna je vysoká 18 m a má 76 schodů. [6]

Obrázek 9 Akátová věž [30]

Obrázek 6 Akátová věž [38]

Kostel Povýšení svatého Kříže je jednou z historických památek Židlochovic, jedná se o jednoduší kostel, který byl postaven v první polovině 18. století barokním architektem Johannem Lucasem Hildebrandtem. Když o sto let později věž i střechu kostela poničila vichřice, byla věžní bání nahrazena jehlanem, čímž střecha částečně překryla věžní okna, což změnilo původní charakter stavby. Součástí kostela je také gotická plastika Panny Marie z roku 1500, její originál je v Moravském muzeu v Brně. Vstupní schody do kostela, které byly postaveny v první polovině 20. století, doplňují sochy svatých. [8]

Obrázek 8 - střecha kostela [8]

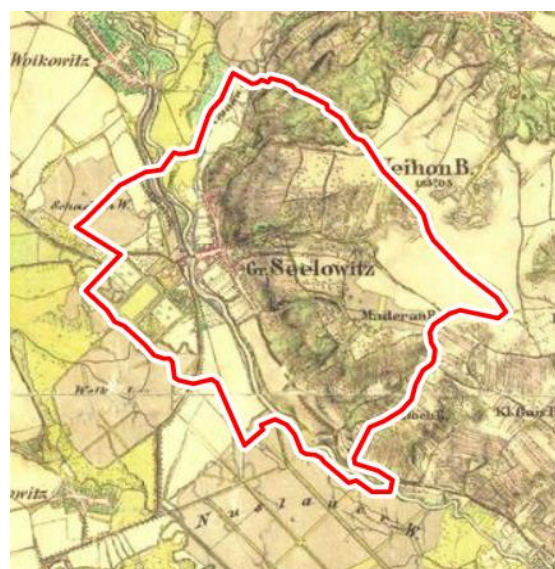
Obrázek 7 - schody se schody svatých [8]

2.3 HISTORIE

Historie Židlochovic sahá až do pravěku, město bylo založeno na místě staroslovanské osady na výhodném soutoku Svratky s Cezavou. Jméno slovanské osady je odvozeno od pojmenování bažina=židlina a od slova žádati. „První písemná zmínka o městě je dochovaná na listině vydané českým králem Václavem I., její originál je uložen v Moravském zemském archivu v Brně.“ [9] [10] [11]

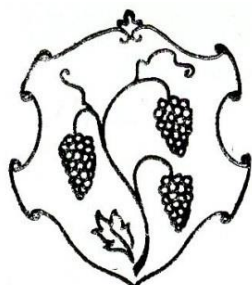
Obrázek 11 Müllerova mapa Moravy - Židlochovice = Selowitz [31]

Obrázek 10 Mapa z 19. století [32]

Lze předpokládat, že první lidé se ocitli v těchto místech přes Jantarovou stezku – jednalo se o obchodní trasu mezi Jadranem a Baltem. [5]

„Ve 14.století udělil moravský markrabě Jošt židlochovickým vinohradníkům horenské právo. Stanovil perkmistra a horenské konšely, kteří měli ochraňovat práva vlastníků vinohradů, což bylo pro město zdroj financí. Na židlochovickém panství se vystříдалo několik rodů, Pernštejnové, Žerotínové, Habsburkové.“ [9]

Obrázek 13 První znak Židlochovic [11]

Obrázek 12 Aktuální znak Židlochovic [11]

„Roku 1858 se narodila na zámku v Židlochovicích manželům Karlu Ferdinandovi a arcivévodkyni Alžbětě dcera Marie Kristina, ta se stala manželkou španělského krále Alfonse XII., který později umírá a Marie Kristina se ujímá trůnu.“ [9]

„V roce 1873 byly Židlochovice povýšeny na město. Ve 20. a 30. letech 20.století židlochovický zámek pravidelně navštěvoval prezident T.G.Masaryk.“ [9]

V roce 1969 se začalo se stavbou panelových domů – v místě, kde dříve stály rodinné domy, které musely tomuto záměru ustoupit. Došlo tak sice k nárůstu obyvatel, nicméně s tím také ke spojenému odlivu za prací do Brna. [5]

Po roce 1989 se začal měnit charakter města, byl realizován nový most přes Svatku, čistírna odpadních vod, rekonstrukce fasád na náměstí, a před začátkem nového milénia byly vytvořeny protipovodňové hrázky. [5]

2.4 HOSPODÁŘSTVÍ

Hospodářství je v Židlochovicích založeno na třech typech výroby: zemědělské, průmyslové a služby. Zemědělská výroba je zajištěna hlavně pěstováním obilovin, v menším množství vinná réva a meruňky. Průmyslová výroba je umístěna na jih města do průmyslové zóny – výroba nábytku, elektro, papírenská a chemická výroba. Posledním pilířem jsou služby a drobná podnikání – pošta, pobočky bank, potraviny, drogerie, obchod s látkami, papírnictví, domácí potřeby. [5]

Vybavenost službami odpovídá potřebám menšího města, nicméně je to oblast, jejíž kapacitu lze navyšovat a je to i součástí strategické vize. Podporovat lokální výrobu, vinařství, marketing a dostávat místní výrobky a služby do většího povědomí. Zvýší to jak životní úroveň a podporu tvorby v oblasti, tak vzniknou i nová pracovní místa a sníží se tak odliv obyvatel za prací do blízkého Brna. [5]

2.5 DOPRAVA

Veřejná doprava je v Židlochovicích zajišťována převážně železniční dopravou – přímý spoj do Brna jede cca 20 minut. Dále se zde nachází autobusová doprava, a s tím spojené nově rekonstruované autobusové nádraží. Významná je také automobilová doprava. Územím procházejí dvě silnice II. třídy a jedna silnice III. třídy. Dle zpracované dopravní studie se zde nachází křižovatka A 22 – křížení silnic II/425 a II/416. Tato křižovatka je propojení jak dvou silnic, tak dvou částí města a je tu poměrně velké riziko

pro chodce – což mimo jiné vyšlo i z mého dotazníkového šetření, kdy maminky do „druhé části“ města nechtějí samotné děti pouštět. Snížit nebezpečí pro chodce bylo dosaženo z části pomocí ostrůvků a zajištění osvětlení přechodu. Zamýšlené vyřešení křižovatky pomocí okružní křižovatky je z nedostatečných prostorových důvodů nereálné, takže se plánuje zřízení semaforů. [5]

Jako jeden z dalších velkých problémů v oblasti dopravy se jeví nedostatek parkovacích ploch, hlavně ve středu města, i po předchozích opatřeních (placené stání na náměstí) přetrvává jejich nedostatečná kapacita. [5]

Cyklistická doprava je v Židlochovicích hojně využívaná a oblíbená, i dle územního plánu je stanoven záměr budování nových cyklotras – viz moje mapa k analýze dopravy.

Doprava pěší je ve většině případech zajištěna pouze po chodnících podél komunikace. Významná cesta pro pěší je situovaná podél řeky Svatky od mostu, souběžně s cyklistickou stezkou – kterou obyvatelé využívají a přáli by si takových pěších zón více. [5]

2.6 INFRASTRUKTURA

Za velmi důležitý prvek ve zdravém městě považuji vodu. Židlochovice svým situováním po obou březích řeky Svatky působí nejen daleko více estetickým a cizokrajným dojmem, ale také tvoří přirozenou vodoteč pro dešťové vody. Ovšem jako velký problém se jeví řešení odvodnění svahu Výhonu, protože při velkých intenzitách dešťů přivádějí vodu do města, a to i přesto, že jsou vybudována opatření–svodnice a vpusti. V některých lokalitách tato opatření fungují skvěle, nicméně existují i problematická místa (typicky ulice Komenského), kde voda při větších deštích stéká po komunikacích. [5]

„V Židlochovicích je kanalizace jednotná gravitační a na sídlišti oddílná, která byla napojena v roce 1998 na čistírnu odpadních vod. ČOV je mechanicko–biologická s aerobní stabilizací kalu a kapacitou téměř 7000 ekvivalentních obyvatel. Na tuto čistírnu je také napojena obec Vojkovice s 1050 EO.“ [5]

2.7 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Mezi další důležité prvky pro utváření zdravého města patří ochrana přírody a krajiny, obecně ochrana životního prostředí. V Židlochovicích se vyskytuje řada chráněných, a zvláště chráněných druhů rostlin, Výhon je právě tato oblast, kde většina z nich přežívá. Území Výhonu je také významným stanovištěm zvěře, tudíž je významné i z hlediska myslivosti. Nachází se zde např. chránění obratlovci (ještěrka, slepýš, sysel) a ornitologové registrují až 66 druhů ptáků, včetně těch chráněných. [5]

Problémy krajiny se týkají převážně velkých ploch orné půdy–toto hospodaření způsobuje větrnou erozi. Větrná a vodní eroze vzniká ve větší míře i na Výhonu, tento škodlivý jev je způsoben absencí opatření, která by rozptýlila a odvedla přívalové srážkové vody a zpomalila proudění větru (absence větrolamů). Proto mezi zásadní požadavky úpravy a ochrany životního prostředí patří řešení protierozní ochrany půdy–hlavně zatravněním. Mezi další problémy patří nedostatek povrchové vody, což je paradoxem, protože krajina byla dříve často zaplavovaná. [5]

K výše vytknutým problémům povede cesta k úpravě realizace především pomocí biocenter a biokoridorů. Jedním z pozemků, které byly navrženy pro zlepšení krajinné úpravy, jsou Líchy-za ochrannou protipovodňovou zdí. V současné době je zde orná půda, která by byla vhodná pro vznik lesoparku s mokřady. Dále například bývalá kalová pole cukrovaru, která jsou aktuálně využívána jako skládka, by byla vhodná pro porost s mokřadem či vodní plochou. [5]

Kvalita povrchových vod v území na tom není z hlediska znečištění bohužel nejlépe. Řeka Svratka je na území Židlochovic zařazena do III. třídy kvality (příčemž I. třída je nejčistější voda, V. třída je voda velmi silně znečištěná). Řeka Litava, která teče při hranici katastru, je zařazena do V. třídy kvality. Tato poměrně nízká kvalita povrchových vod v řešené oblasti souvisí převážně s vypouštěním vod z čistíren odpadních vod, dále také například zemědělskou činností. [5]

Nakládání s odpady je zajištěno pomocí sběrných míst tříděného odpadu a také pomocí nového dvora s kompostárnou, vše zajišťuje město a probíhá zde sběr tříděného odpadu, nebezpečného odpadu, pneumatik, elektroodpadu, biologického odpadu a textilu. Biologický odpad, který je dáván do kompostu, je poté využíván na pozemcích města. [5]

2.8 SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE O OBYVATELSTVO

Sociální a zdravotní oblast patří k neméně důležitým oblastem pro zdravé město. V současné době Židlochovice zajišťuje organizační složku „Pečovatelská služba Židlochovice“, která poskytuje služby seniorům a zdravotně postiženým občanům. Nicméně vzhledem ke stárnutí populace je třeba zaměřit se na vznik dalších podobných organizací. Zdravotní péče je v Židlochovicích zajištěna lékaři různých odborností—oční, kožní, rehabilitace, ortopedie, alergologie, plicní oddělení, chirurgie, gynekologie atd. Chybí zde ordinace psychiatrická a neurologická. V této oblasti by se mělo město zaměřit na rozšíření a podporu služeb s ohledem na aktuální situaci a potřeby ve městě. [5]

2.9 BEZPEČNOST

Ve městě se nachází jak služebna Policie ČR, tak Městská policie Židlochovice—která vykonává svou činnost i v dalších obcích. Současný stav strážníků Městské policie je 7, z toho 1 strážník slouží jako okrskář pro Sokolnice, tudíž je jasné, že na tak rozsáhlém katastru několika obcí není možné, aby dvoučlenná hlídka pokryla celou potřebu města. V oblasti se dále nachází 6 kamerových bodů na veřejných prostranstvích, které by bylo vhodné rozšířit. Co se měření rychlosti týče, tady je zde situován jeden radar, na který už jsou ovšem řidiči ve většině případech zvyklí a dle rozhovoru s obyvateli zpomalí pouze před ním. [5]

2.10 ŠKOLSTVÍ

V neposlední řadě rozvojovým prvkem je určitě zajištění kvalitního systému školství. Jedná se o pozitivní externalitu, která může snižovat kriminalitu v regionu, a naopak zvyšovat životní úroveň obyvatel.

Ve městě se nachází mateřská škola, jejíž kapacita je naplněná, konkrétně 155 dětí. Součástí mateřské školy je také kuchyně, takže požadavky na stravu dětí jsou pokryty. Dále se zde nachází základní škola, která má aktuálně zaplněno 70% kapacity. Tuto školu navštěvují i žáci z okolních obcí a školní jídelna je zřízena v areálu základní školy. Tuto jídelnu navštěvují i studenti gymnázia, což je jediná varianta středoškolského vzdělávání v tomto městě a vyučuje se zde v 8 třídách. Je zde ještě základní umělecká škola, která poskytuje hodiny taneční, hudební a výtvarné výchovy. Počet žáků je 380, a kapacita dnes

již nedostačuje a poptávka převyšuje aktuální možnosti školy. V současné době je tedy stav na úseku školství s ohledem na kapacitu nedostačující, a proto je v plánu v příštích letech vyřešit dostavbu či zřízení nových budov, ať už pro gymnázium, mateřskou školu, tak pro uměleckou školu. [5]

2.11 KULTURA A SPORT

Jako poslední a velmi důležitý pilíř je právě oblast kultury a sportu. Bez kulturních akcí a možností společenského vyžití, by nevznikaly nové společenské interakce, které by zajišťovaly trávení volného času obyvatel ve veřejných prostranstvích i do budoucna. Dle Gehla je třeba na tento aspekt velmi dbát a přizpůsobovat mu nejen nově vznikající zástavbu, ale také celkovou hmotu města a veřejných prostranství. [12]

Ve městě je nově zrekonstruovaná budova, která spojuje Městské kulturní středisko, městskou knihovnu, turistické informační centrum s vinotékou a další volnočasové organizace a sdružení. Město přispívá k podpoře kulturních akcí, ať už jako provozovatel, či dotacemi z rozpočtu města. [5]

Sportovní vyžití pro všechny věkové kategorie je provozováno v tělocvičnách základní školy, Sokolovny a Orlovny. V Orlovně je možné využívat tělocvičnu, posilovnu, bowling, squash. U sokolovny se nacházejí tenisové kurty a také se v území nachází skateboardová rampa, ale tyto prvky jsou již nevyhovující a zastaralé. [5]

3 ÚZEMNÍ PLÁN ŽIDLOCHOVICE

Územní plánování upravuje zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Cílem územního plánování je udržitelný rozvoj území, aneb uspokojovat potřeby žijící generace tak, aby neohrožovali možnost uspokojení potřeb generací budoucích. Stavební zákon definuje soustavu orgánů územního plánování – obce, kraje, ministerstvo obrany a ministerstvo pro místní rozvoj. [13]

Židlochovice jsou obcí s rozšířenou působností, což znamená, že z hlediska veřejné správy vykonává svou samosprávu a státní správu v přenesené působnosti, to vše pro uspokojení potřeb svých obyvatel. Obec s rozšířenou působností bývá označována jako obec III. typu. [13]

Územní plán vymezuje zastavěné území, cíle rozvoje města, dopravní infrastrukturu, koncepci veřejných prostranství a další. [14]

Základní koncepcí územního plánu je zachovat historickou část zástavby města, 3 centrální prostory (viz níže). Nová výstavba se nebude situovat mimo zastavitelné plochy a nebude konkurovat stávajícím dominantám města, jejichž výšková hladina by mohla narušit siluetu města. [14]

Hlavní cíle rozvoje města jsou umožnit rozvoj zástavby pro bydlení, zvýšení vybavenosti města veřejnou infrastrukturou, zvýšit protipovodňovou ochranu a doplnit územní systém ekologické stability. [14]

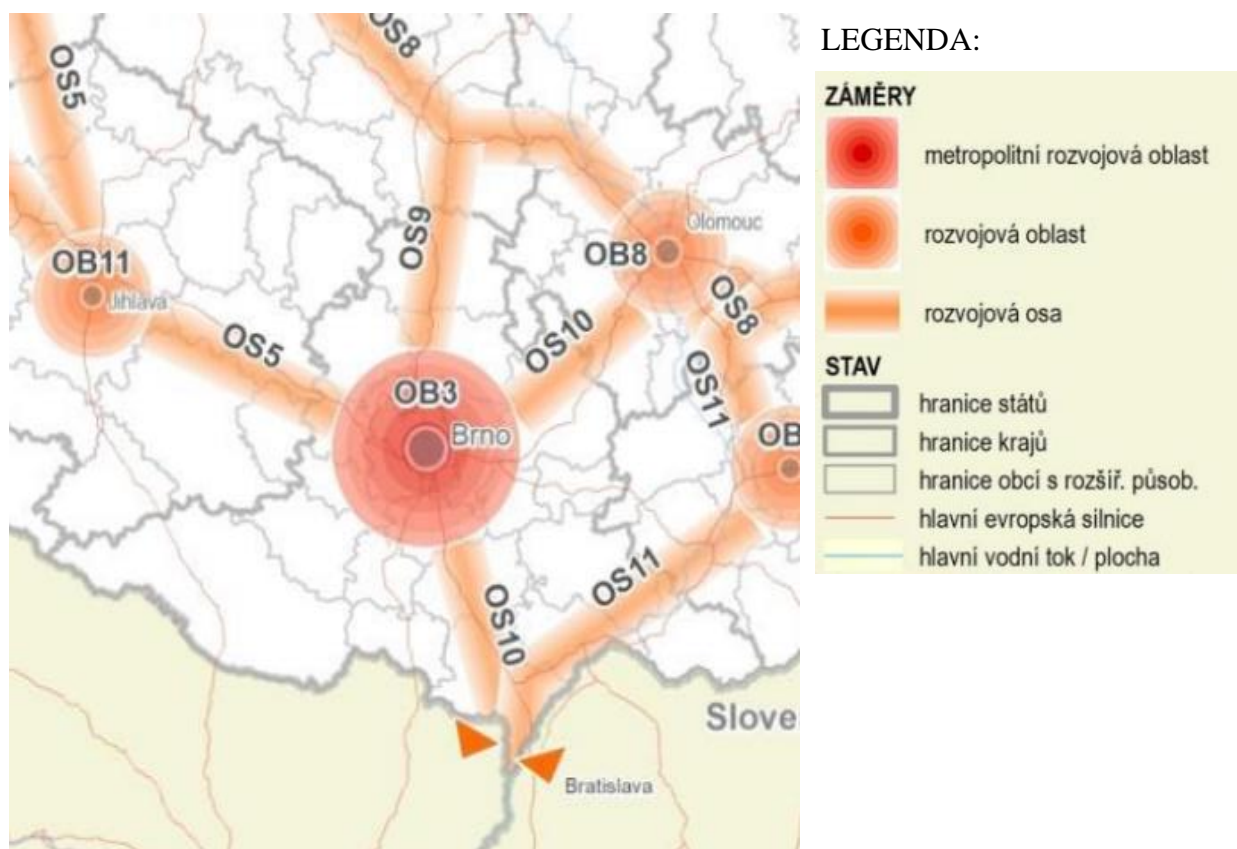
K uskutečňování cílů slouží nástroje územního plánování, mezi které patří územně plánovací podklady (ÚPP) – územně analytické podklady (ÚAP) a územní studie (ÚS), politika územního rozvoje (PÚR), územně plánovací dokumentace (ÚPD) – do kterých spadají zásady územního rozvoje (ZÚR), územní plán (ÚP), regulační plán (RP), dále také územní řízení, územní rozhodnutí a územní opatření – o asanaci území, o stavební uzávěře a v poslední řadě úprava vztahů v území – předkupní právo a náhrada za změnu v území. [13]

Územní plán Židlochovic byl vydán v roce 2020.

3.1 NADŘAZENÉ NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

V politice územního rozvoje ČR obec Židlochovice leží na území OB3 a SOB9.

OB3 je Metropolitní rozvojová oblast Brno, jedná se o území s velmi silnou koncentrací obyvatelstva a ekonomických činností. Dále se zde často pořádají kulturní, vzdělávací, vědecko-výzkumné a další aktivity, které mají z části i mezinárodní význam. Podporujícím faktorem jsou dálnice. Úkolem pro územní plánování je pořízení územní studie, které by propojily vazby veřejné infrastruktury. [15]

Obrázek 14 - rozvojové oblasti a rozvojové osy [15]

SOB9 je specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem. Důvody vymezení je hned několik, například: oblast má specifické problémy republikového významu, v oblasti je potřeba řešit problémy sucha, které vzniká převážně kvůli nízké koncentraci deště, dále například problémy zranitelnosti podzemních vod, včetně přírodních léčivých zdrojů. Pro Židlochovice typická potřeba zadržovat vodu v krajině a zajistit zelenou infrastrukturu. Z dalších pak pokrytí požadavku dostatku pitné a užitkové vody pro obyvatelstvo, zemědělství, průmysl a služby v regionu. Úkoly pro územní plánování jsou vytvářet územní podmínky pro: revitalizaci vodních toků, hospodaření se srážkovými vodami, rozvoj a údržbu vodohospodářské infrastruktury,

zvyšování odolnosti půdy vůči větrné a vodní erozi – pomocí zatravnění, větrolamů, zasakovacích pásů, příkopů a dalších prvků. [15]

LEGENDA:

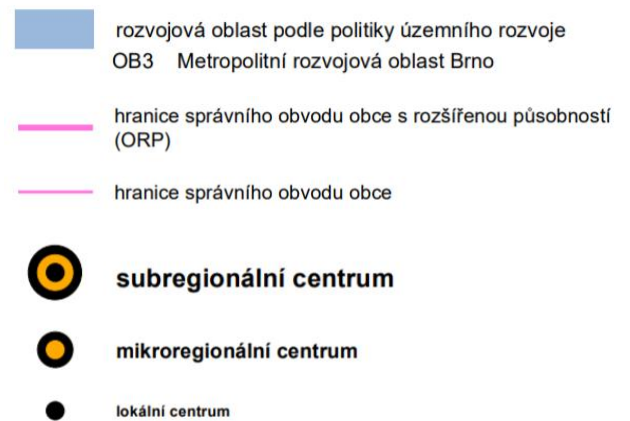

Obrázek 15 - specifické oblasti [15]

V zásadách územního rozvoje Jihomoravského kraje se Židlochovice nachází v metropolitní rozvojové oblasti Brno OB3. [16]

LEGENDA:

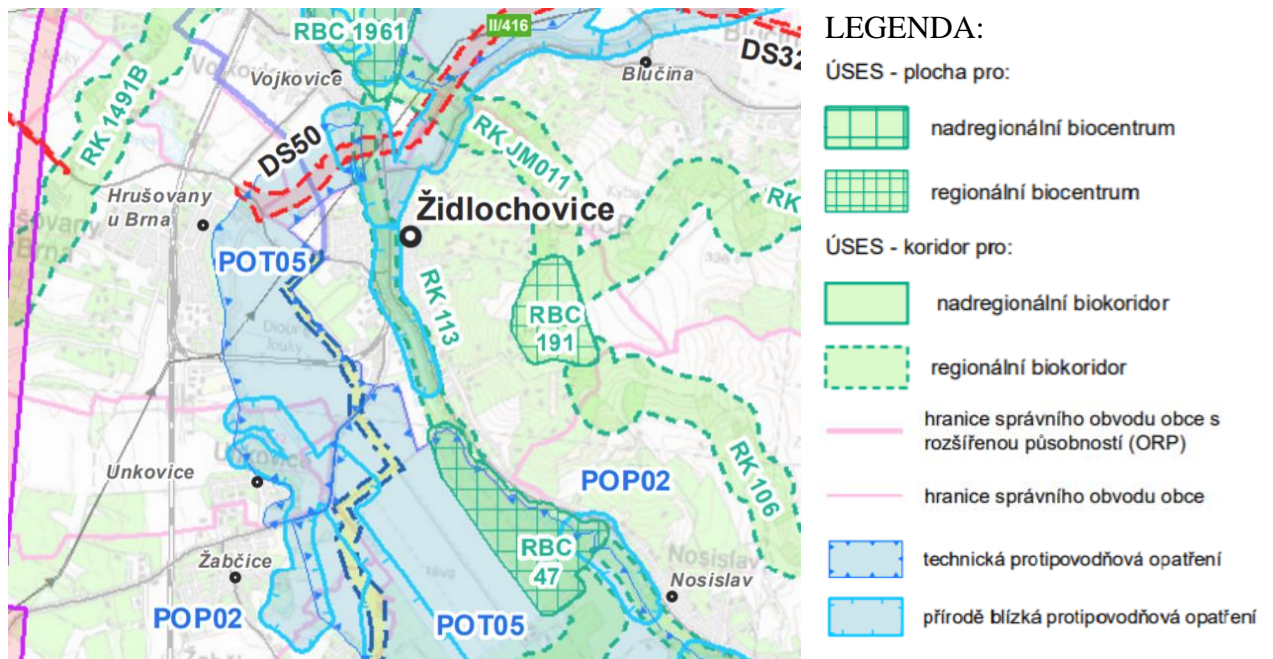
Obrázek 16 Výřez z výkresu uspořádání území kraje [16]

Seznam záměrů na území obce:

- DS32 – II/416 Blučina, obchvat,
- DZ05 – Trať Hrušovany u Brna – Židlochovice, obnova a elektrizace, včetně souvisejících staveb,
- TV02 – Vířský oblastní vodovod, napojení skupinového vodovodu Vranovice,
- POP02 – Opatření na vodním toku Svratka,
- POP03 – Opatření společná na vodních tocích Svratka a Litava,
- RDS25 – II/416 Vojkovice – Hrušovany, přeložka,
- RBC 47 – Nosislav,
- RBC 191 – Výhon,
- RK 106 – regionální biokoridor,
- RK 113 – regionální biokoridor,
- RK 1510 - regionální biokoridor,
- RK JM011 - regionální biokoridor [16].

V oblasti stanovují zásady územního rozvoje podmínky:

- vytvářet lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury,
- vytvářet takové podmínky, které zajistí obslužnost technickou infrastrukturou a dostatečné kapacity, včetně zásobování území pitnou vodou,
- vytvářet podmínek pro preventivní ochranu před přírodními katastrofami, s cílem minimalizovat rozsah případných škod,
- vymezit prvky ÚSES, doplnit údaje k jednotlivým plochám a koridorům [16].

Obrázek 17 Výřez z výkresu ploch a koridorů nadmístního významu [16]

V oblasti stanovují zásady územního rozvoje tyto základní požadavky:

- zvýšit efektivitu regionální železniční dopravy,
- podporovat rozvoj bydlení do center osídlení,
- vytvářet územní podmínky pro rozvoj veřejné infrastruktury a ekonomických aktivit,
- podporovat posílení rozvoje metropolitní rozvojové oblasti prostřednictvím podpory sekundárních center osídlení,
- POP02 je plocha protipovodňového opatření na vodním toku Svratka,
- POT05 je plocha řízené inundace Židlochovice a poldr Blučina na vodním toku Svratka pro protipovodňová opatření [16].

4 ANALÝZA ÚZEMNÍHO PLÁNU ŽIDLOCHOVICE

Základní koncepcí územní plánu je rozvíjení zástavby mimo hlavní zastavěné území, zvýší se míra využití zastavěného území po obou březích Svratky, zlepšení dopravní infrastruktury, její rozšíření, vymezení plochy pro dopravní terminál autobusové a drážní dopravy. [14]

Hlavními cíli jsou zachování historického půdorysu zástavby města, nenarušit siluetu města, respektovat areál kulturní památky Zámku Židlochovice, zachovat historické náměstí Míru a Coufalíkovo náměstí. V nezastavěném území zvyšovat kulturní a rekreační hodnotu krajiny, zejména na území Výhonu. [14]

4.1 URBANISTICKÁ KONCEPCE

Hlavním cílem je zachování historického jádra města se 3 centrálními prostory – náměstí Míru s dominantou budovy radnice, Coufalíkovo náměstí s veřejnou zelení a dominantou kostela a areál Zámku Židlochovice včetně přilehlého parku a dodržení pohledové osy: radnice – náměstí Míru – most přes Svratku – průčelí Zámku. [14]

4.2 DOPRAVNÍ KONCEPCE

Středem města prochází silnice II/425 „Rajhrad – Břeclav – státní hranice“ podél levého břehu Svratky. Tato silnice tedy propojuje Brno-venkov, Břeclav a státní hranici se Slovenskem. [14]

Tabulka 1 Sčítání dopravy v roce 2016 [17]

Komunikace II/425	voz/den
Těžká motorová vozidla	2169
Osobní a dodávková vozidla	13 093
Jednostopá motorová vozidla	165
Cyklistická doprava	219
Součet všech vozidel	15 646

Dále územím prochází silnice II/416 „Slavkov u Brna – Židlochovice – Pohořelice“ přes zastavěné území. [14]

Tabulka 2 Sčítání dopravy v roce 2016 [17]

Komunikace II/416	voz/den
Těžká motorová vozidla	1693
Osobní a dodávková vozidla	7376
Jednostopá motorová vozidla	89
Cyklistická doprava	1408
Součet všech vozidel	10 566

A v neposlední řadě také silnice III/41619 „Židlochovice – Hrušovany u Brna – Ledce“ v západní části zastavěného území. V předcházejících i v následující tabulce je znázorněna roční průměrná dopravní intenzita za den ze sčítání dopravy z roku 2016. [14]

Tabulka 3 Sčítání dopravy v roce 2016 [18]

Komunikace III/41619	voz/den
Těžká motorová vozidla	668
Osobní a dodávková vozidla	3075
Jednostopá motorová vozidla	11
Cyklistická doprava	22
Součet všech vozidel	3776

Doprava představuje zřejmě největší problém v Židlochovicích. Středem města prochází již zmiňovaná, velmi frekventovaná silnice II/425, na kterou se napojuje také II/416. Z mého dotazníkového šetření vychází, že obyvatelům Židlochovic činí tato dopravní situace těžkosti. Za největší problémy považují obavu o bezpečnost (svou, i svých dětí), dále negativní vliv na životní prostředí a nemožnost stálého využívání náměstí Míru pro společenské akce – pro toto využití se vždy musí předem uzavřít pro dopravu.

5 ŠIRŠÍ VZTAHY

- 1) náměstí Míru
- 2) radnice
- 3) městský úřad
- 4) autobusové nádraží
- 5) Židlochovický zámek
- 6) Sokolovna
- 7) Coufalíkovo náměstí
- 8) Železniční stanice
- 9) ZŠ, ZUŠ a park
- 10) Chytré Líchy

Obrázek 18 - mapa širších vztahů [autorova tvorba]

LEGENDA:

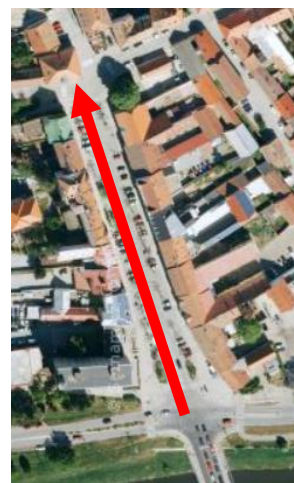
	plochy zeleně
	budovy nerozlišené
	parkovací plochy
	vodní plochy
	zástavba
	komunikace
	Řešené území

Na obrázku číslo 18 jsou znázorněná hlavní veřejná prostranství a důležitá místa, která ve své práci zmiňuji. Všechna místa jsou v pěší dostupnosti vzdálené od sebe cca 10-20 minut.

Nejvýznamnější trasu tvoří linie od mostu, přes náměstí Míru směrem k radnici, toto je významná pohledová osa na budovu radnice, ohraničená alejí stromů.

Obrázek 20 Pohledová osa [33]

Obrázek 19 Pohledová osa – půdorys [33]

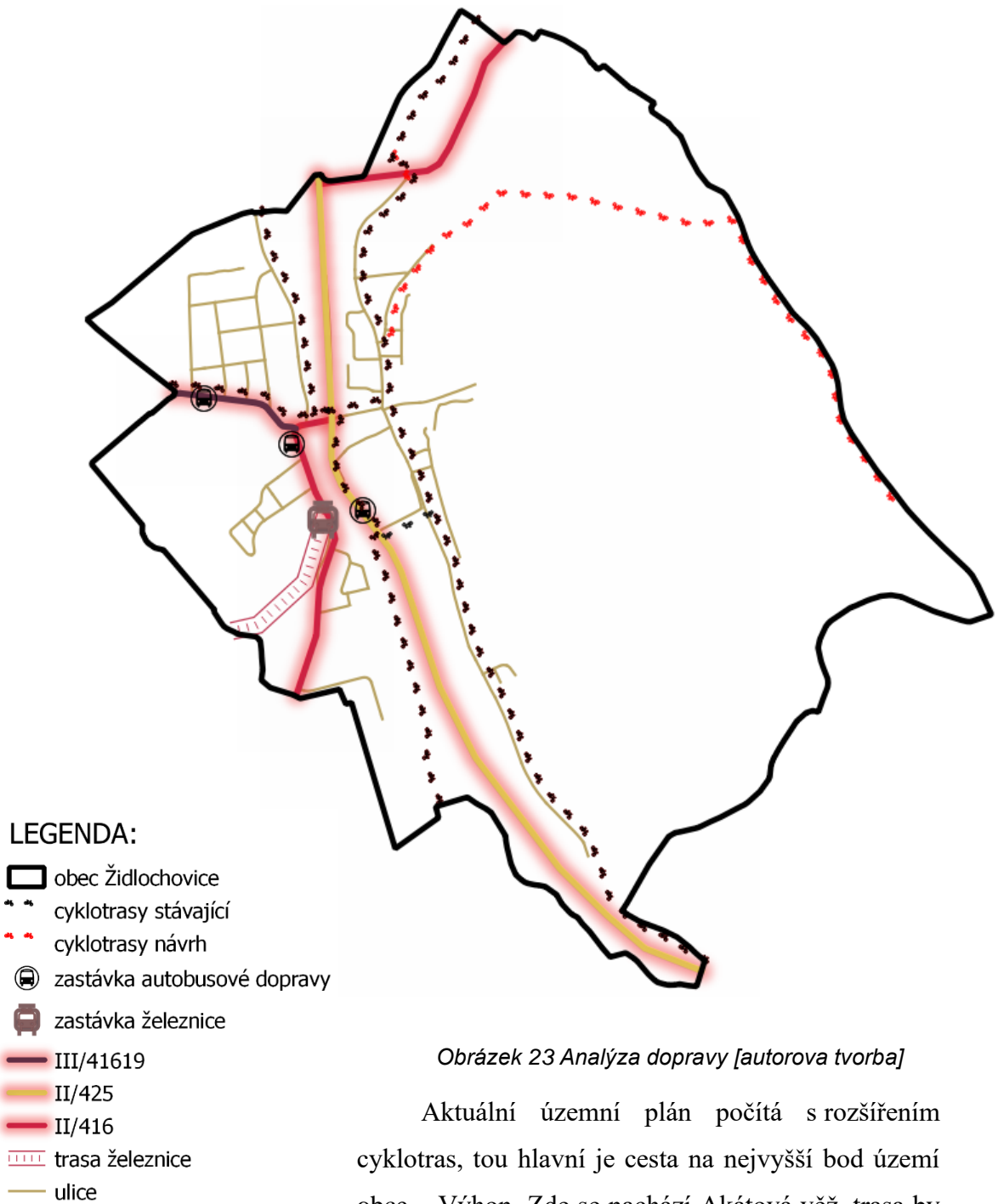
Obrázek 22 Pohled na radnici [autorova tvorba]

Obrázek 21 Pohled na radnici [autorem pořízená fotografie]

6 ANALÝZA DOPRAVY

V řešeném území se nachází již zmiňované silnice II. a III. třídy, které tvoří hlavní dopravní tah v obci. Nachází se zde také nově zrekonstruované železniční nádraží, díky kterému se mohou obyvatelé poměrně rychle dostat do centra města Brna (jízdní doba cca 20 min).

pokračovala dále po hřbetu Výhonu a navazovala by v k.ú. Nosislav. Tato trasa má logické odůvodnění. Dle dotazníkového šetření je část obyvatel zvyklá tuto trasu o víkendech absolvovat a město zde často pořádá společenské akce a vyžití pro rodiny s dětmi.

Obrázek 24 Pohled na autobusové nádraží [autorem pořízená fotografie]

Dále zde najdeme nově přestavěné autobusové nádraží, které se nachází v těsné blízkosti gymnázia, židlochovického zámku, kavárny, MěÚ a obchodů.

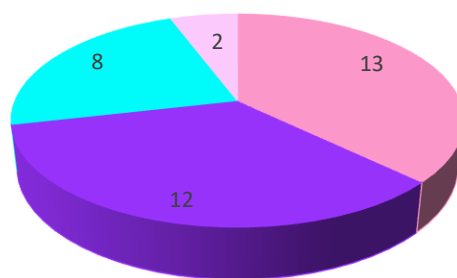
Dle sčítání dopravy je v Židlochovicích hojně využíváno cyklistických tras. Nejatraktivnější jsou trasy podél břehů řeky Svratky, které se propojují ještě pomocí lávky.

Naproti nádraží se nachází bezmála 90 cykloboxů, které slouží k vypůjčení turistům, kteří přijedou do Židlochovic na výlet, ale i samotným obyvatelům.

Obrázek 25 Cykloboxy u nádraží [autorova tvorba]

Ocenili byste omezení dopravy na náměstí v důsledku zlepšení kvality a množství vzniku náhodných sociálních kontaktů?

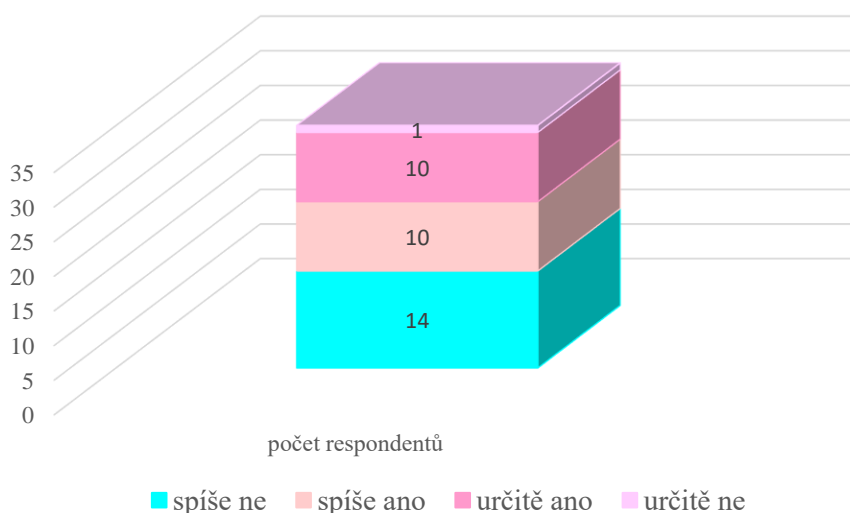

■ spíše ano ■ určitě ano ■ spíše ne ■ určitě ne, vyhovuje mi to tak, jak to je

Obrázek 26 Graf Omezení dopravy na náměstí [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24], [12]]

V rámci mého dotazníku jsem se zajímala o názor obyvatel, v případě naplnění hypotetické otázky odklonu či redukování dopravy v oblasti náměstí. Překvapilo mě, že výsledek nebyl až tak jednoznačný a velká část byla proti tomu, nebo to nějak zásadně neřeší. Ovšem z mé čistě pozorovatelské pozice přesporního obyvatele, bych já osobně měla raději střed a „srdce“ svého města zaměřený více pro lidi než pro automobily. Minimálně průjezd náměstím by se dal omezit, či úplně uzavřít a vznikla by tak čistá plocha pro pěší, pobytovou zónu a náměstí by začalo plnit funkci své podstaty naplno.

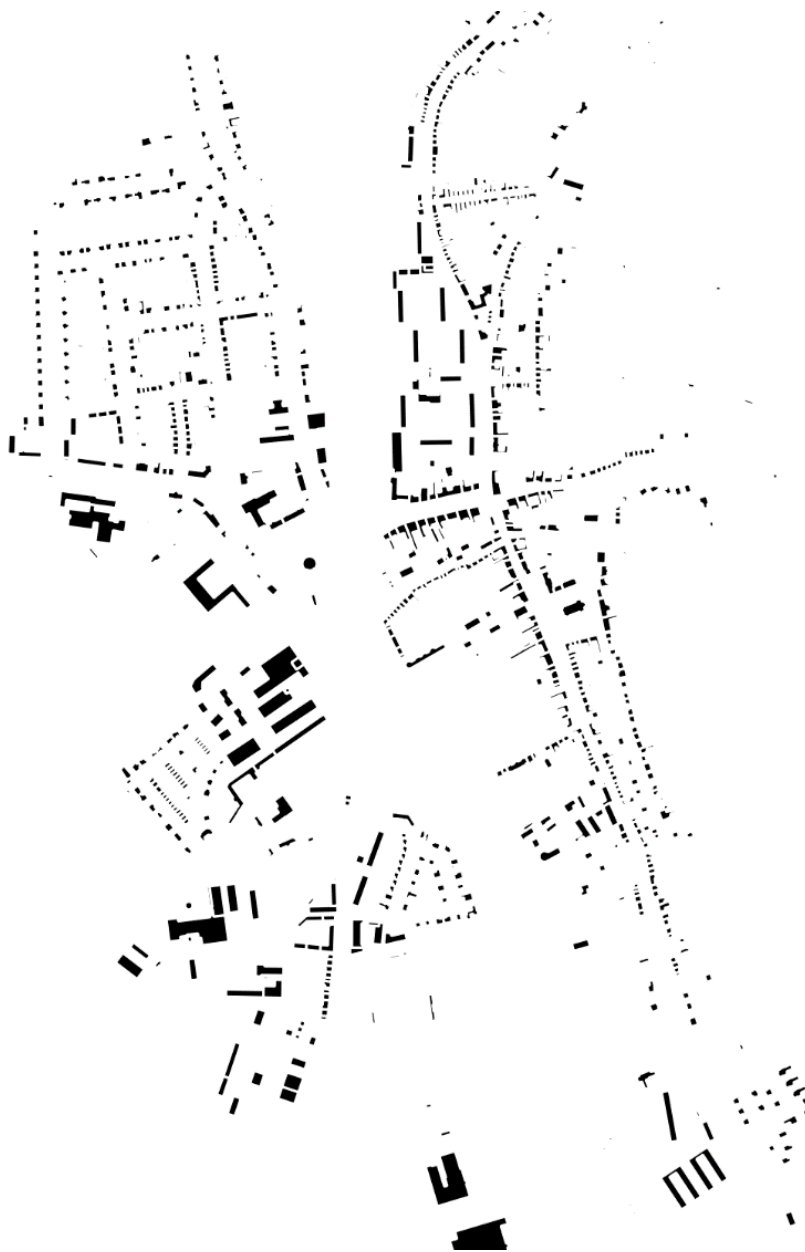
Ocenili byste omezení dopravy odkloněním dopravy z frekventované silnice Hustopeče Brno?

Obrázek 27 Graf Omezení dopravy z frekventované silnice [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

7 ANALÝZA STRUKTURY - SCHWARZPLAN

Zjištění poměrů území (ne)zastavěného je vždy důležité, zvláště pokud plánujeme v daném území zástavbu měnit, rozšiřovat, či v našem případě, snažit se přiblížit obydlí lidem. Čím je hustota zástavby větší, veřejné prostory na nás působí příjemněji, naopak když je hustota zástavby rozevlátá, připomíná pak *sídelní kaši*. Struktura zástavby v Židlochovicích působí kombinovaným dojmem. Starší část, zvláště v oblasti náměstí Míru a struktury bloků v severozápadní části je vystavěna v rámci podobné struktury,

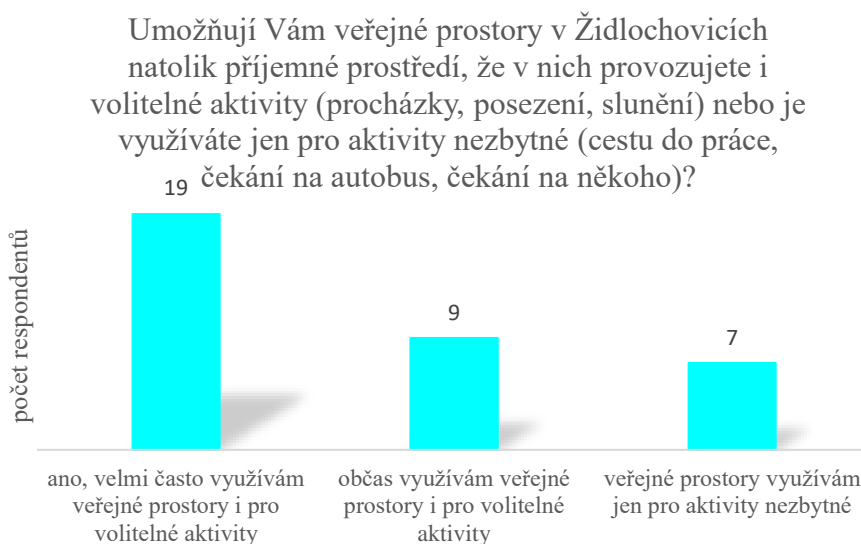
nějaké kompaktní myšlenky a navazující část směrem ze středu města do intravilánu už působí více rozevlátě a ne tolik uspořádaně. Člověk se v takových veřejných prostorách může cítit „ztraceně“.

[19]

Obrázek 28 Schwarzplan [autorova tvorba]

Z dotazníkové šetření je zřejmé, že téměř ¼ respondentů není s veřejnými prostranstvími spokojena a využívá je výhradně jen pro aktivity nezbytné – cesta do práce, na nákup, čekání na spoj MHD. Další čtvrtina tázaných obyvatel veřejné prostory v Židlochovicích využívá hlavně pro aktivity nezbytné, s občasným využitím pro aktivity volitelné (setkávání s přáteli, posezení v parku).

Více jak 54% respondentů je s veřejnými prostory spokojená a využívá je pro aktivity volitelné velmi často. Kolem 25% využívá veřejná prostranství občas i pro volitelné aktivity a celých 20% je s veřejnými prostory natolik nespokojeno, že je využívají pouze pro aktivity nezbytné a nemají pro uspokojení svých sociálních potřeb a kontaktů vhodné místo.

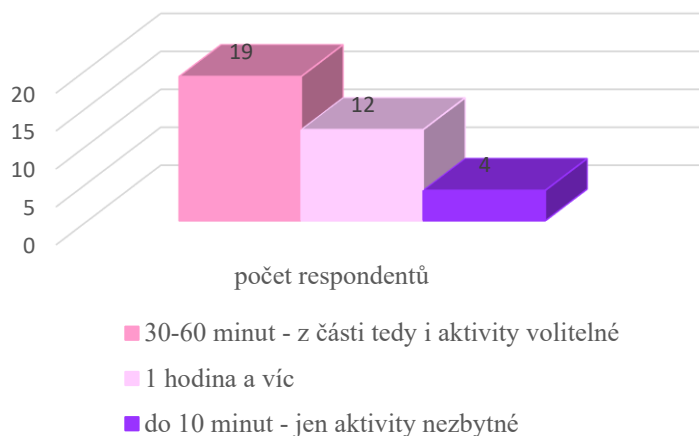

Obrázek 29 Graf Využívání veřejného prostranství [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

Moje další otázka navazovala na předchozí, Jan Gehl totiž ve své knize Život mezi budovami se touto otázkou zabýval. Chtěla jsem tuto otázku do svého osobního šetření zahrnout, ale na druhou stranu i poté pozorovat realitu. Opravdu musím říct, že Židlochovické veřejné prostory nejsou téměř nikdy prázdné – a to ani v zimních měsících. Zámecký a předzámecký park je místo, kde tráví spoustu času jak maminky s dětmi, tak dospívající mládež, ale i senioři, kteří posedí na lavičkách. Tyto dva prostory považují asi za nejvyužívanější místa pro krátkodobou rekreaci v tomto městě.

Byla jsem ráda, že se moje pozorování potvrdilo i v odpovědích respondentů, a to přesto, že odpovídali v období března 2022, kdy se teploty přes nulu nevyšplhaly.

Kolik času denně trávíte ve veřejných prostorách Židlochovic?

Obrázek 30 Graf Kolik času tráví obyvatelé ve veřejných prostranstvích [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

Více jak 54% dotazovaných tráví ve veřejných prostorách 30 až 60 minut – tudíž těmito prostory pouze neprochází – ať už na nákup, či na autobus – jinak řečeno nevyužívá prostranství jen pro aktivity nezbytné, ale z části i pro volitelné aktivity.

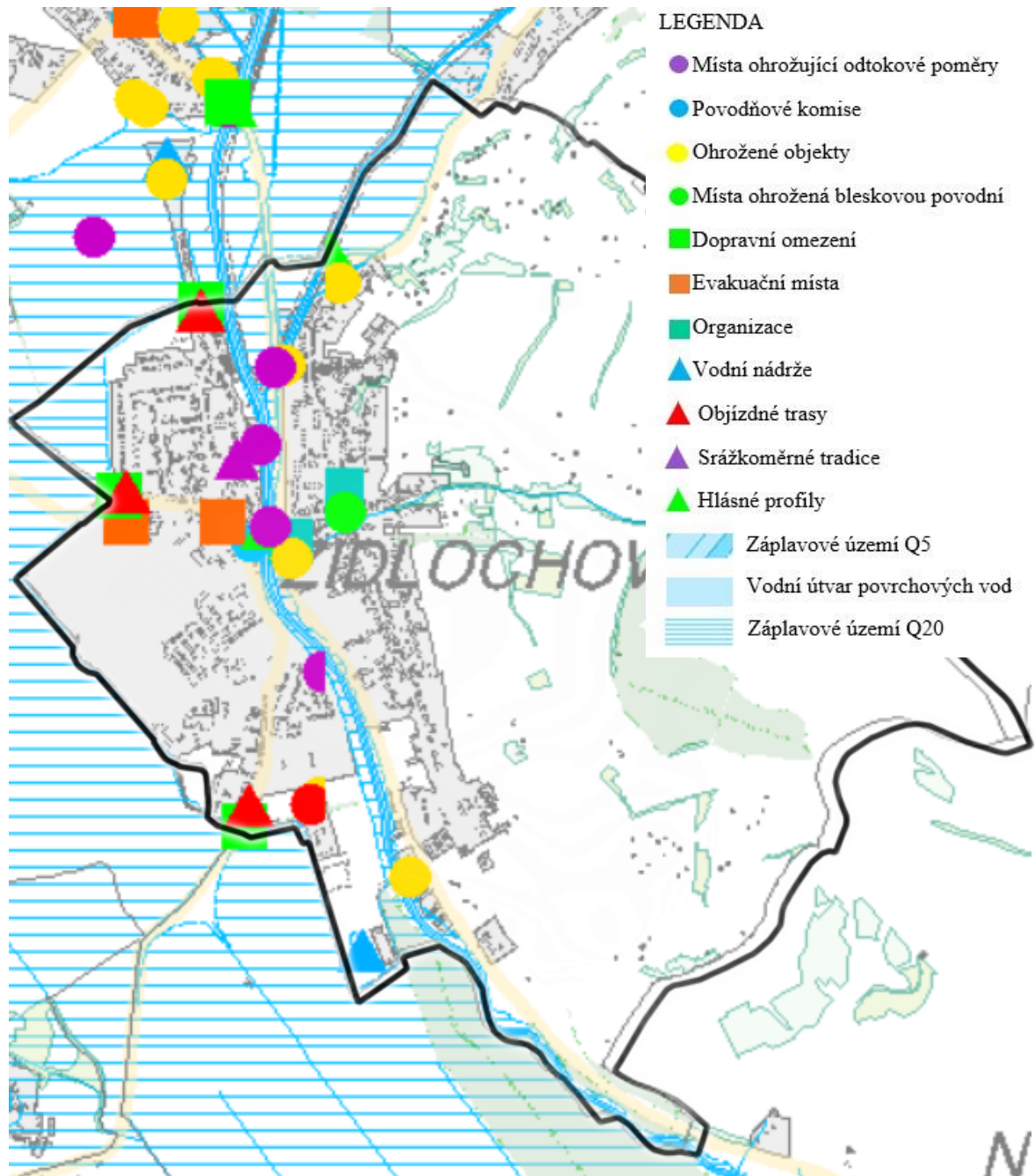
Kolem 34% z dotazovaných obyvatel odpovědělo, že ve veřejných prostorách tráví denně dvě až tři hodiny.

Bohužel se našli i tací, konkrétně cca 11%, kteří veřejná prostranství využívají striktně a pouze pro aktivity nezbytně nutné. Takže lze předpokládat, že jim v jejich městě v tomto ohledu nějaký aspekt, či prostor schází.

8 PROBLÉMOVÝ VÝKRES – ZÁPLAVOVÉ ÚZEMÍ

Středem Židlochovic prochází řeka Svratka a také z části Litava (Cézava), tato skutečnost dopřává spousty výhod, ale samozřejmě s sebou nese i nebezpečí. Židlochovice jsou ovlivněny záplavovým územím pro 5, 20 a 100 leté vody.

V historii byla obec zaplavena již mnohokrát, první zmínky o povodni jsou datovány do konce 19. století. [20]

Obrázek 31 Mapa záplavové území [34]

Z výkresu vyplývá, že je třeba při návrhu výstavby počítat s ochranným pásmem v těsné blízkosti vodního toku řeky Svratky, nachází se zde záplavové území.

Řeka je zajištěna proti vyplavení velkým sklonem koryta na obou březích. V minulosti Židlochovice trápily velmi časté povodně. [20]

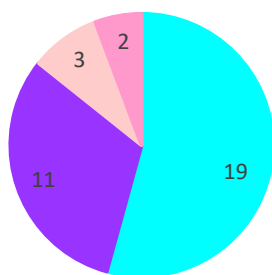
Obrázek 33 - Pohled na situaci u mlýna na silnici do Vojkovic - rok 1926 [35]

Obrázek 32 - Zatopené a poškozené staveniště regulace řeky, která se začala v tomto roce budovat – rok 1926 [35]

Ačkoli je jasné, že rekonstrukce koryta byla třeba pro zajištění ochrany zdraví a majetku, myslím si, že je velká škoda, že není vytvořen nějaký přístup k řece. Podél řeky vede sice cyklostezka, ale to je tak jediný „kontakt“ pro obyvatele s vodou. Nejsou zde žádné fontány, jezírka či pítka (Jedno nefunkční poblíž dětského hřiště na konci obce se našlo). Ve středu města je potenciál v úpravě okolí samotné řeky. I dle strategického plánu města, je potřeba tento problém v území vyřešit. Ať už vytvořením jezírka (viz pozdější kapitola Chytré Líchy), či mokřadů.

Uvítali byste revitalizaci koryta řeky Svratky a jejího okolí?

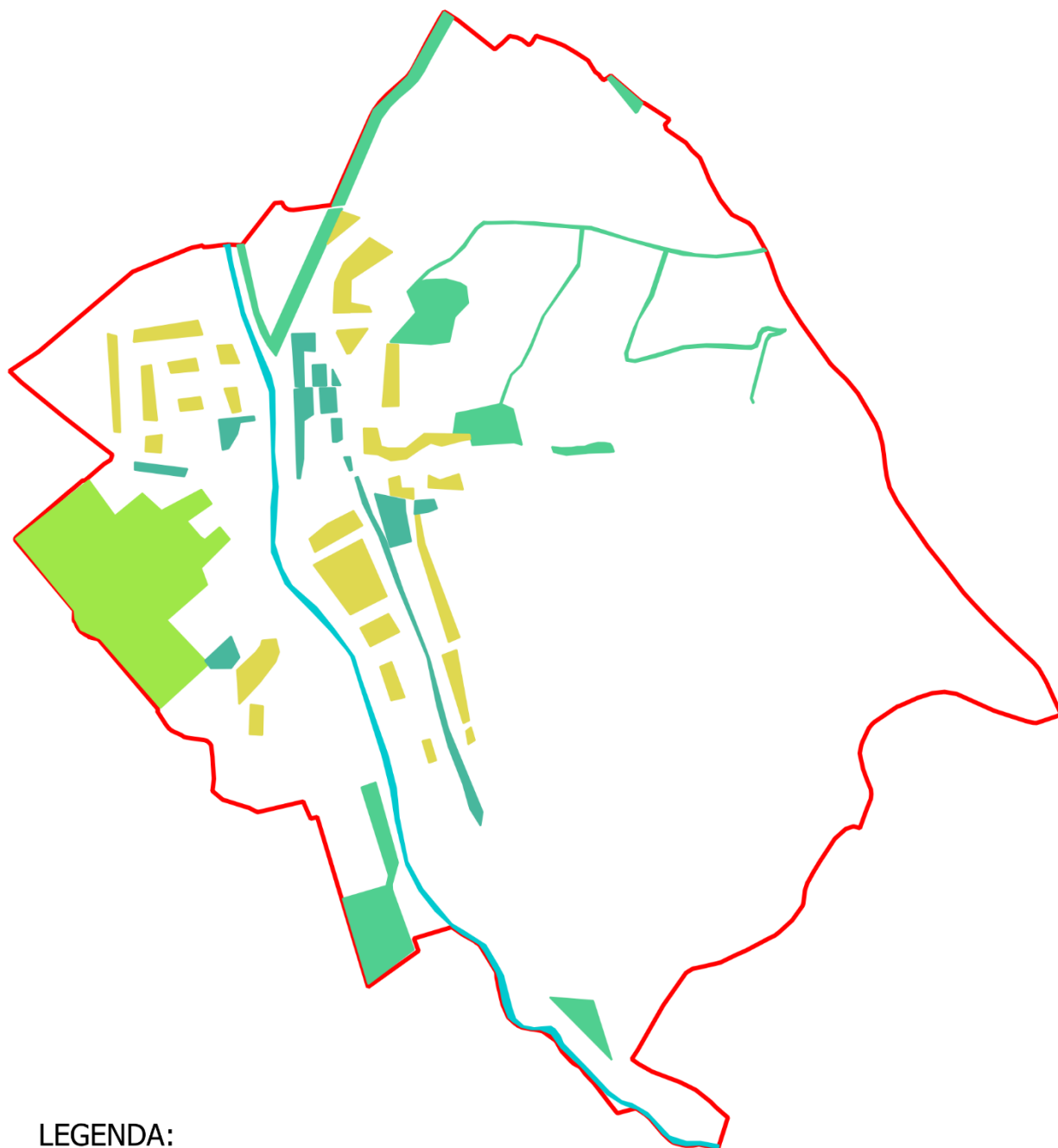

■ určitě ano ■ spíše ano ■ spíše ne ■ určitě ne

Obrázek 34 Graf Revitalizace koryta řeky Svratky [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

Z dotazníkové šetření vyplývá, že 86% dotazovaných o tento podnět změny a zpřístupnění koryta, velmi stojí. To jen potvrzuje, „pocitový nedostatek“ povrchové vody ve městě.

9 ANALÝZA ZELENĚ

LEGENDA:

- plochy zeleně krajinné u vodního toku
- plochy veřejných prostranství - veřejná zeleň
- plochy zeleně - zámecký park
- plochy zeleně sídelních zahrad
- plochy zeleně krajinné
- řešené území

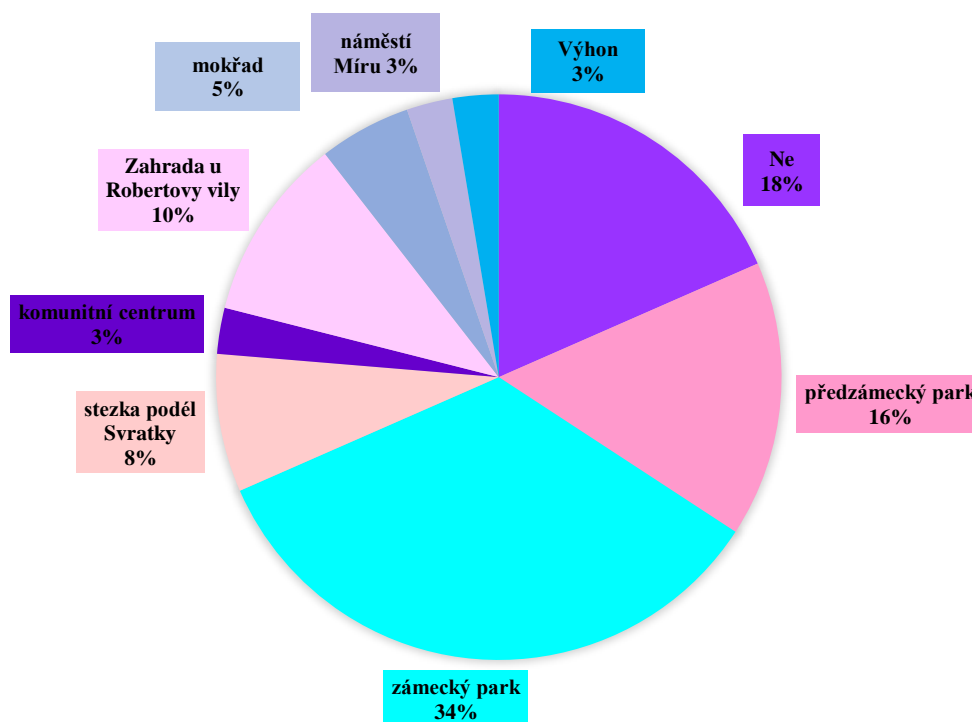
Obrázek 35 Analýza zeleně [autorova tvorba]

Z mapy analýzy můžeme vidět, že hlavní dominantní plochou zeleně je zámecký park, tato plocha činí 23 ha. Má až tři set letou historii, jak bylo zmíněno v kapitole č. 2 a

v průběhu let přešla velkým množstvím změn. Jedná se o park, který je v anglickém stylu, najdou se v něm jak vzrostlé solitérní stromy, jezírko, tak rozlehlé louky – chová se zde zvěř, a to konkrétně jeleni a mufloni. [21]

Druhá nejčastější plocha v intravilánu je plocha sídelních zahrad. Dále pak plochy čistě veřejné, které by byly přístupné všem občanům, jsou dle rozboru územního plánu a pomocí vlastní analýzy nejméně zastoupené. Kromě plochy zámeckého parku a zeleně kolem vodního toku, je veřejná zeleň omezena pouze na travní, popř. keřovitý porost, a proto je zde citelný nedostatek dalších větších ploch veřejné zeleně ve zbytku středu města.

Existuje v Židlochovicích pro Vás natolik příjemné veřejné prostranství, že byste jej označili za „venkovní obývací“?

Obrázek 36 Graf Venkovní obývací [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24], [12]]

Výše uvedené vyplývá i z vlastního dotazníkového šetření, kde v otázce na to, zda mají obyvatelé Židlochovic nějaké oblíbené veřejné prostranství, 18% respondentů odpovědělo, že žádné takové pro ně není.

Celých 34% označilo právě zámecký park a většina tak učinila bez většího přemýšlení. I podle vlastního šetření jsem při oslovování kolemjdoucích zjistila, že tento

park jezdí navštěvovat velké množství lidí, kteří nejsou obyvateli Židlochovic. To značí o oblíbenosti tohoto veřejného prostranství.

Jako další prostor je zde předzámecký park, který označilo za oblíbené prostranství až 16% respondentů.

Mezi další zmiňované prostory patří Zahrada u Robertovy vily, stezka podél řeky Svratky, Mokřad, Výhon, náměstí Míru a komunitní centrum.

Obrázek 40 Dvůr komunitního centra [autorova fotografie]

Obrázek 39 Dvůr komunitního centra [aut. foto.]

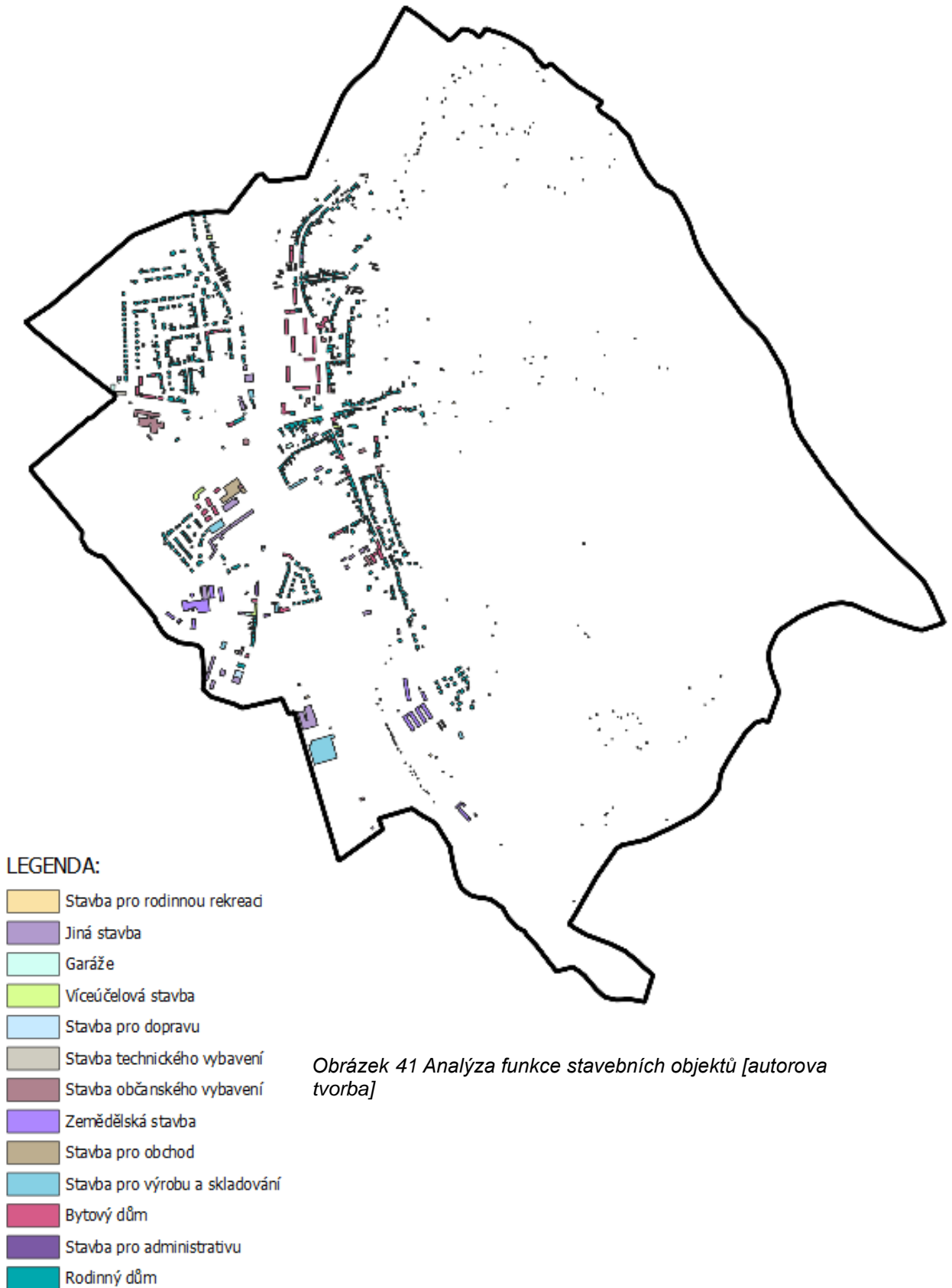

Obrázek 38 Prostor předzámeckého parku [autorova fotografie]

Obrázek 37 Pohled na náměstí Míru od Radnice [autorova fotografie]

10 ANALÝZA FUNKCE STAVEBNÍCH OBJEKTŮ

Mapa na předcházející stránce znázorňuje uspořádání hmoty do jednotlivých funkcí. Z mapy vyplývá, že ve městě převažuje množství rodinných domů. V severní části území se nachází také bytové komplexy.

Stavby pro rodinnou rekreaci se nachází převážně v extravilánu obce.

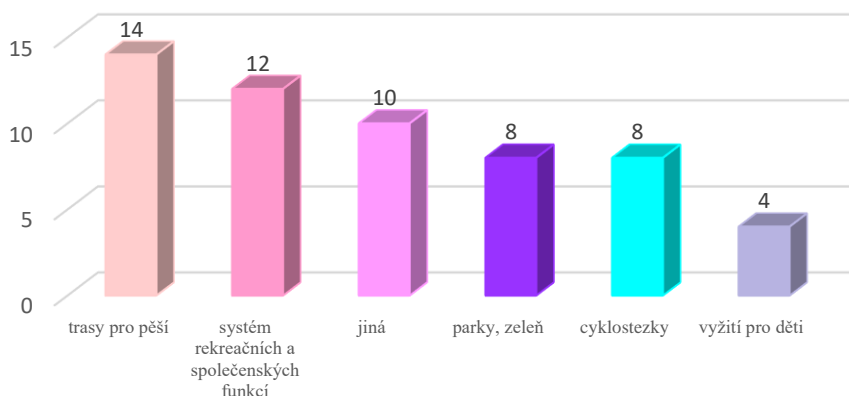
Jednou ze závěrečných otázek dotazníku pro obyvatele Židlochovic byla otázka zlepšení. Co jim ve městě nejvíce chybí. Byla možnost vybrat si takové podmínky, které uznali za vhodné nebo popřípadě využít vlastních představ a potřeb a dosadit si do kolonky „jiné“.

Nejvíce bodů získala možnost tras pro pěší. Tento nedostatek jsem zmiňovala v předešlých kapitolách a z dotazníkového šetření je znát, že obyvatelům aktuální stav opravdu nestačí.

Na druhé straně je ale patrné, že město se o vyžití pro děti velmi snaží a zajímá, ať už zvyšováním kapacit kroužků, či dostatkem dětských hřišť.

V možnosti „jiná“ se opakovalo záchytné parkoviště s omezením parkování na hlavních komunikacích, dále je s tím spojen požadavek oprav silnic. Také zde padly požadavky na workoutová hřiště, venkovní posilovny, kluziště, inline dráhy a další sportovní vyžití, nejen pro děti, ale myslet také na dospělé a seniory. V neposlední řadě mají obyvatelé pocit nedostatku služeb gastronomie – bistro není v příjemném prostředí, cukrárna je malé kapacity, chybí zde letní kavárna v klidném prostředí s venkovním posezením.

Které z podmínek byste si přáli v Židlochovicích zlepšit, rozšířit, vybudovat?

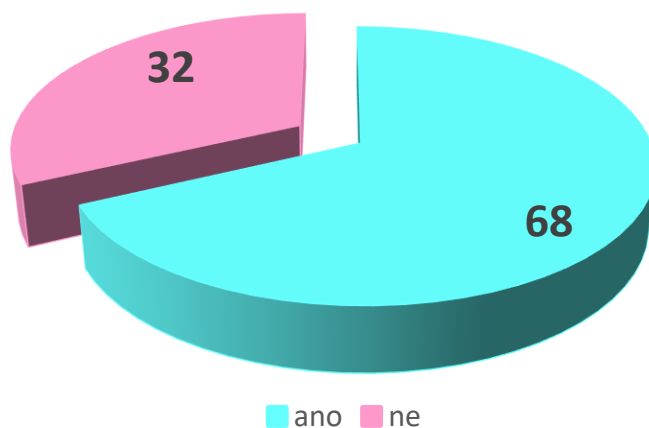
Obrázek 42 Graf Co v Židlochovicích zlepšit? [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

11 TRENDY A FORMY ZDRAVÉHO BYDLENÍ

V dnešní době je potřeba zajistit pro obyvatele planety Země zdravé prostředí více než kdykoli předtím. Jako základní změnu je třeba aplikovat vztažení *přírody do civilizace* a ne naopak. [22] [23]

Hlavními úkoly při navrhování bydlení, je třeba přizpůsobit se potřebám lidského a společenského života. Začít stavět obydlí pro lidi, ne pro auta. Cílem je vytvoření pocitu domova, prostoru, ve kterém je možné a příjemné pracovat, odpočívat, bavit se, žít. Pod pojmem *zdravé bydlení* se skrývá jak velmi složitá úloha pro architekty a urbanisty, a to konkrétně vytvářet prostředí, která budou poskytovat obyvatelům nejvyšší kvalitu života ovšem zároveň s co možná nejnižším dopadem na životní prostředí, ale také střety mezilidských vztahů a stylu života lidí. [23]

Umožňují Vám veřejné prostory ve Vašem městě natolik příjemné prostředí, že v nich provozujete volitelné aktivity (procházky, posezení, slunění) a nebo pro Vás nejsou příjemné a využíváte je jen pro aktivity nezbytné (cestu do práce, čekání na autobus)?

Obrázek 43 Graf aktivity volitelné x nezbytné [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

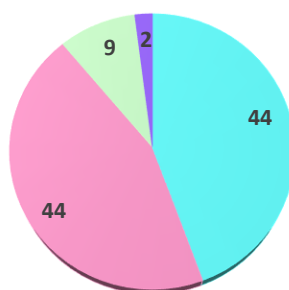
Můj další dotazník už nebyl omezen pouze na obyvatele Židlochovic, ale byl obecný, odpovídali lidé z různých měst a obcí, a to pomocí online dotazníku. Vzorek byl 100 respondentů. První moje otázka byla shodná s předchozím dotazníkem, neboť na ni odpovídající dobře reagovali a rádi se rozpovídali. Tato otázka vypovídá o jednom z nejdůležitějších aspektů zdravého města – jak vnímají obyvatelé veřejné prostory a zda je využívají i k sociálním kontaktům. Přesně 68% dotazovaných je s veřejnými prostory spokojeno a využívá je i na aktivity volitelné. Z odpovědí bylo patrné, že tito lidé jsou

zvyklí trávit čas v těchto prostorách celkem pravidelně a pokud jim něco chybělo, tak to byly spíše maličkosti. Ze 32% odpovědí, které byly negativního rázu, existovala i taková část, která přiznala, že příjemná místa – například parky, lavičky, náměstí, ve svých městech mají, a pouze je nevyužívají. Snažila jsem se zjistit důvody proč je nevyužívají, popřípadě co jim chybí. Jedna z častých odpovědí byla, že mají vlastní zahradu a tráví svůj volný čas nejraději tam. Tento způsob trávení volitelných aktivit sice nevytváří nová sociální pouta, ale i tak je to určitě jedna z těch lepších variant. Další část se zmínila o nedostatku kapacity některých prostranství, takže v jejich městě takové příjemné prostranství existuje, jen není dostatečně objemné, aby pokrylo potřeby více obyvatel zároveň.

11.1 EKOLOGICKÝ ASPEKT

Ekologie je v dnešní době velmi řešené téma, a není se čemu divit, neboť patří k největším urbanistickým problémům. Bohužel zdrojem tohoto problému jsou samotná města a jejich obyvatelé, kteří jsou hlavními tvůrci odpadů a spotřebiteli zdrojů. Důležité je podotknout, že tímto chováním následně trpí obyvatelé samotní. [23]

Využíváte a upřednostňujete do svých domácností
recyklované materiály/produkty?

■ spíše ne ■ spíše ano ■ určitě ano ■ určitě ne

Obrázek 44 Graf využívání recyklovaných materiálů v domácnostech [autorova tvorba, otázka do dotazníku vytvořena pomocí četby - [24] [12]]

Až 53% dotazovaných domácností napříč ČR se snaží využívat recyklované materiály, ať už se jedná o ty menší, ovšem neméně významné položky, jako je oblečení či boty, ale také stavební materiály, oplocení z plastového recyklátu apod. Ovšem stále existuje typická předpojatost, vůči recyklátům zakomponovaných do stavby, takže zbylých 47% preferuje využívat spíše klasické materiály.

11.2 ENVIROMENTÁLNÍ ASPEKT

11.2.1 ZELEŇ

Zeleň bude vždy lidským bytostem přirozeným, klidným a zdravým prostředím. I z dotazníkového šetření v Židlochovicích vyšlo najevo, že nejvyužívanějšími a nejoblíbenějšími veřejnými prostranstvími jsou právě ty, kde převážnou většinu plochy tvoří zeleň, ať už ta parková, sídelní nebo jiná.

Při návrhu zeleně ve městech je důležité dát důraz na použití zeleně, která je pro danou lokalitu typická a vyskytuje se v původní struktuře. Původní kvalitní zeleň je dobré zachovat a podporovat její přirozené rozšiřování a trvalou udržitelnost. [23]

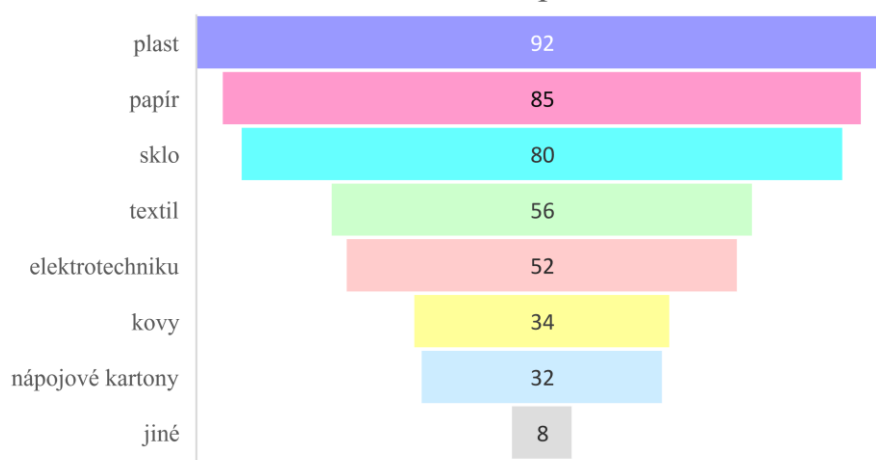
11.2.2 VODA VE MĚSTĚ

Ve zdravém městě nesmí chybět chytré řešení nakládání s vodami. Hlavním cílem je využívat dešťovou vodu v domácnostech – na splachování, či závlahu zahrad. Přebytkové dešťové vody je možné využívat pro zřízení jezírek, příkopů a dalších prvků, které podnítlí obyvatele, aby se ve svém městě cítili příjemně. Samozřejmostí je zřízení čistírny odpadních vod a nahrazení všech stávajících septiků, či žump. [23]

11.2.3 NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Odpadové hospodářství by mělo být přístupné všem obyvatelům města. Možnost třídění odpadu, recyklace a opětovného využití v dané lokalitě. [23]

Třídíte ve své domácnosti odpad?

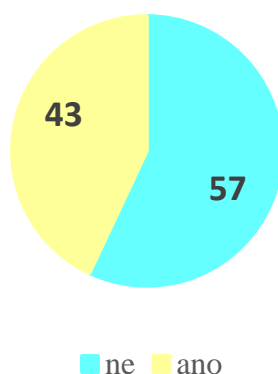

Obrázek 45 Graf Třídění odpadu v domácnostech [autorová tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

Velmi pozitivní je výsledek šetření, zda a které odpady třídí dotazovaní ve svých domácnostech. Skutečnost, že až 92% třídí plasty jež se mohou dále využívat na tvorbu recyklátu. Další základní odpady jako je papír a sklo třídí 80 a více procent dotazovaných. S dalšími odpady je to bohužel horší, pravděpodobně to souvisí i s nedostatkem kontejnerů v blízkosti bydliště. Ovšem např. kontejnery na textil jsou poměrně časté a přesto z dotazníku vychází, že tento způsob třídění využívá pouze 56% dotazovaných. Samozřejmě možností třídění je daleko více, ale do dotazníku byly zahrnuty ty nejzákladnější a nejčastěji tříděné materiály. Za nesmírně pozitivní skutečnost považují jednoznačně fakt, že pouze jeden člověk ze sta dotazovaných využil poslední možnost, že všechny odpad dává do komunálního odpadu a netřídí ve své domácnosti ani jeden druh odpadu.

Dalším bodem je komunální kompostování biomasy a podporování tvorby kompostu v každé domácnosti. [23]

Máte ve své domácnosti kompost?

Obrázek 46 Graf Komposty v domácnostech [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

Je zřejmé, že otázka třídění kompostu nahrává do kladné odpovědi spíše obyvatelům rodinných domů, nicméně v dnešní době je možné založit kompost i v bytech, na terasách či balkonech. Ovšem 43% z dotazovaných domácností kompost již má a využívá, což znamená téměř poloviční redukci organických odpadů, protože s nimi nakládají domácnosti samotné za pomoci biologickém rozkladu.

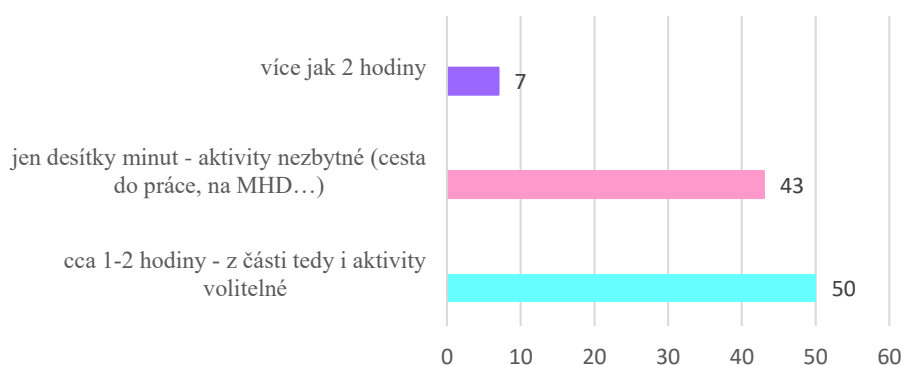
11.3 SOCIÁLNÍ ASPEKT

Jelikož města stavíme pro lidi, a ne pro automobily, je toto kritérium jedno z nejdůležitějších pro efektivně fungující a zdravé město. Čím vyšší kvalita bydlení a

lepších sousedských vztahů, tím lépe. Čím více je lidí na veřejném prostranství, tím více se jich bude přidávat a počet se bude navyšovat. [24]

Je třeba vytvořit společenský prostor, kde bude centrum setkávání obyvatel i dostatečná kapacita míst na posezení – náměstí, komunitní a rekreační zahrady atd.

Kolik času v průměru trávíte denně ve veřejných prostranstvích Vašeho města?

Obrázek 47 Graf trávení času ve veřejných prostranstvích [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

Otázka trávení času ve veřejných prostranstvích vyšla podobně jako na vzorku obyvatel z Židlochovic. Více jak polovina obyvatel, konkrétně 57% dotazovaných využívá tyto prostory i pro aktivity volitelné, ale na druhé straně až 43% odpovědělo, že je využívají pouze pro aktivity nezbytné.

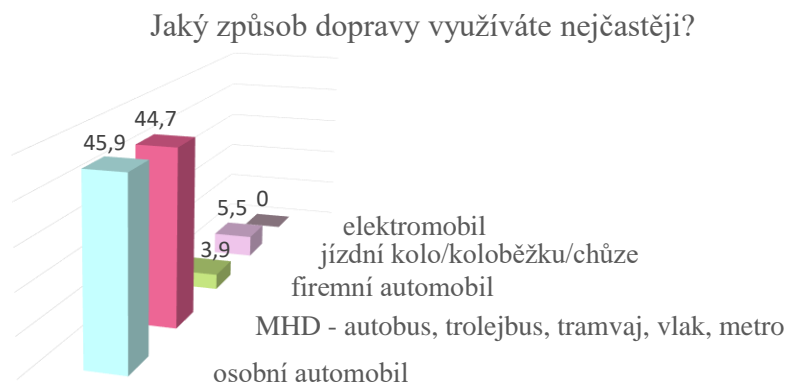
11.3.1 OBČANSKÁ VYBAVENOST

Aby ve zdravém městě byli obyvatelé spokojení, potřebují dostatečné množství možností na sportovní vyžití, a to například sportovní haly, cyklostezky. Nejen sport je třeba podporovat. Mezi další důležité aspekty patří služby, kulturní a společenská centra, umělecká centra, školy, knihovny a další občanská vybavenost.

Dále je také důležité dbát na dostatek pracovních příležitostí, aby nedocházelo k masivnímu odklonu obyvatel dojíždějících za prací do vzdálenějších míst. Vytvoření pracovních míst v urbanistické struktuře podpoří také místní výrobu (například pěstování zeleniny, výroba biopotravin apod.). [23]

Jak už bylo zmíněno, města by se měla stavět hlavně pro lidi, tudíž je žádoucí omezit automobilovou dopravu a podpořit obyvatele ve využívání bicyklů či městské hromadné dopravy, kterou je potřeba navrhnout vždy v pěší docházkové vzdálenosti s dostatečným množstvím zastávek.

V rámci dotazníku mi přišla vhod otázka, jakou kombinaci dopravy lidé využívají. Tato otázka byla koncipována tak, že jednotlivé možnosti měli dotazovaní ohodnotit body od 0-100, v odpovědích mohli vytvořit svoji osobní kombinaci, například –na cestu do práce využívají městskou hromadnou dopravu, přes víkendy využívají svůj automobil, a

Obrázek 48 Graf využívaný způsob dopravy [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

ve chvílích volitelných volnočasových aktivit zvolili například jízdní kolo/chůzi. Takto vyplněná otázka stovkou respondentů ukázala, že téměř 46% využívá svůj osobní automobil, a 45% využívá veřejnou hromadnou dopravu – bez ohledu na její na typ. Zbývajících cca 8% využívají firemní automobily a jízdní kola/chůzi. Možnosti elektromobilu nevyužil ani jeden z dotazovaných.

Z toho vyplývá, že by bylo vhodné ve městech či regionech více podporovat hromadnou dopravu, rekonstruovat a situovat nové zastávky a snažit se tak omezit časté využívání osobních automobilů.

Z obecného dotazníkového šetření v otázce zlepšení podmínek ve městě, je na prvním místě jiná podmínka, než jak tomu bylo v dotazníku, který byl zaměřený na

Obrázek 49 Graf podmínky zlepšení/vybudování [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

Židlochovice. V obecném dotazníku se objevil znatelný požadavek na vyřešení nedostatku zeleně, kdežto v Židlochovicích tento požadavek byl na jednom z posledních míst, neboť městské veřejné zeleně je ve městě poměrně dostatek, zejména díky rozlehlému zámeckému parku.

Výsledky srovnatelné jak v Židlochovickém, tak obecném dotazníku, byly aspekty využití pro děti. Na děti se v současné době myslí častěji, takže v každém městě jsme schopni najít příjemné dětské hřiště či park s prvky pro děti. S prostory a vybavením, které by byly uspokojivé pro zbytek populace, je to ovšem horší.

Mezi podmínky „jiné“ byly nejčastěji zmiňovány klidná místa pro čtení, letní zahrádky a letní kina v prostředí zeleně. Dále se objevoval kulturní aspekt: muzea a galerie. V neposlední řadě byl také kladen důraz od části dotazovaných na odhlučnění, tedy požadavek na umístění dětských hřišť do jiných míst, aby dospělí měli možnost klidného místa pro relax, či studium.

11.4 ENERGETICKÝ ASPEKT

Cílem je vytvářet energeticky soběstačné budovy, využívat například sluneční energii – pomocí panelů na střeších, obnovitelná paliva/zdroje energie a produkty z bioplynu. [23]

Dokonale soběstačné město by vzniklo, pokud by výroba energie pokryla celou její spotřebu. [23]

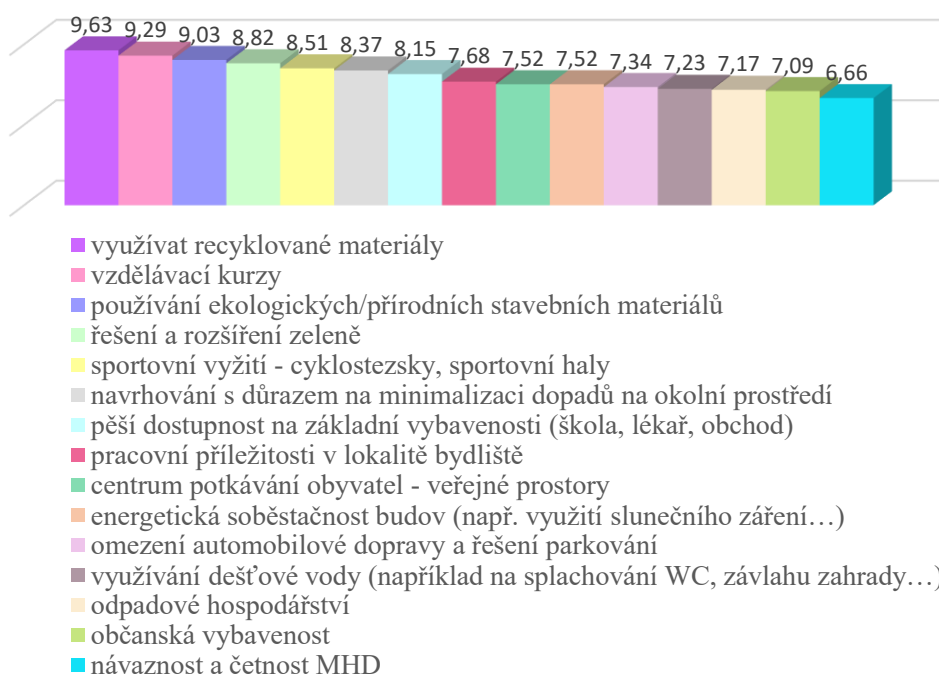
Do závěru této kapitoly patří otázka priorit samotných obyvatel. Byla jim dána možnost seřadit jednotlivých aspekty *zdravého města*, od nejdůležitějších po nejméně důležité.

Z grafu krásně vyplývá, že i dle obyvatel jsou všechna kritéria důležitá a jsou poměrně rovnoměrně ohodnocená, s ne příliš velkým bodovým rozdílem. Nicméně „vítězem“ se s 9,63 body z 10 možných stal aspekt využívání recyklovaných materiálů. Což je paradox ve vztahu k jedné z předchozích otázek, ve které se téměř polovina dotazovaných vyjádřila, že recyklované materiály nevyužívá a ani nechce. Tudíž tento problém a zároveň nejdůležitější kritérium dle obyvatel vzniká a zaniká společně přímo s obyvateli.

Dalším zvláštním úkazem je to, že na prvních příčkách je sice kladen důraz na využívání recyklátů, nicméně kritérium třídění odpadu a obecně odpadového hospodářství je na jedné z posledních tří příček výše uvedeného grafu. Je nutno podotknout, že toto kritérium je ohodnoceno 7,17 body z 10 možných, což vlastně ve výsledku není tak špatné.

Na poslední příčce se ocitlo kritérium návaznosti a četnosti MHD, což může být ovlivněno minimálně dvěma faktory. Prvním důvodem je, že část respondentů využívá vlastní automobil a tím pádem pro ně tento aspekt v důležitosti spadá na spodní příčky. Druhým důvodem může být, že četnost a návaznost pro obyvatele, kteří hromadnou dopravu využívají, je dostatečná.

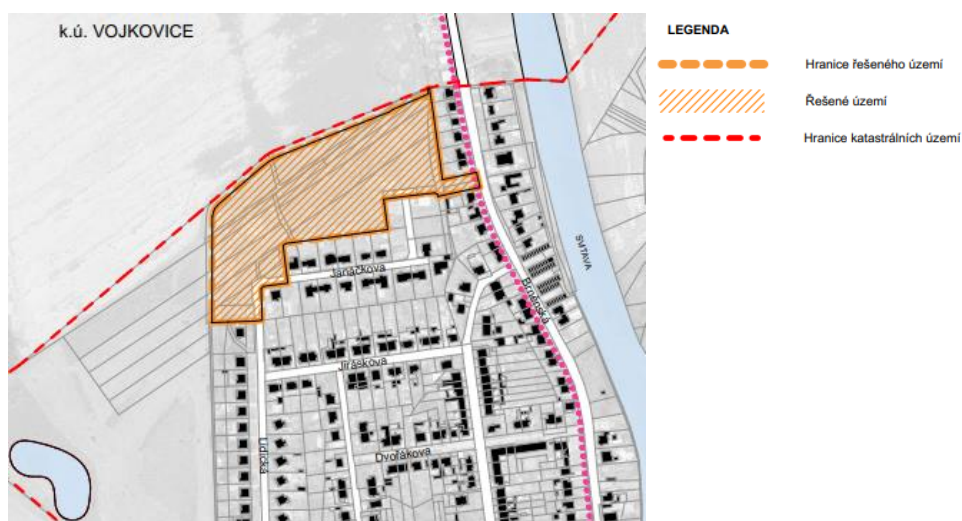
Seřaďte kritéria zdravého bydlení (podle Vás) od nejdůležitějšího po nejméně důležité kritérium

Obrázek 50 Graf kritéria zdravého bydlení [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [24] [12]]

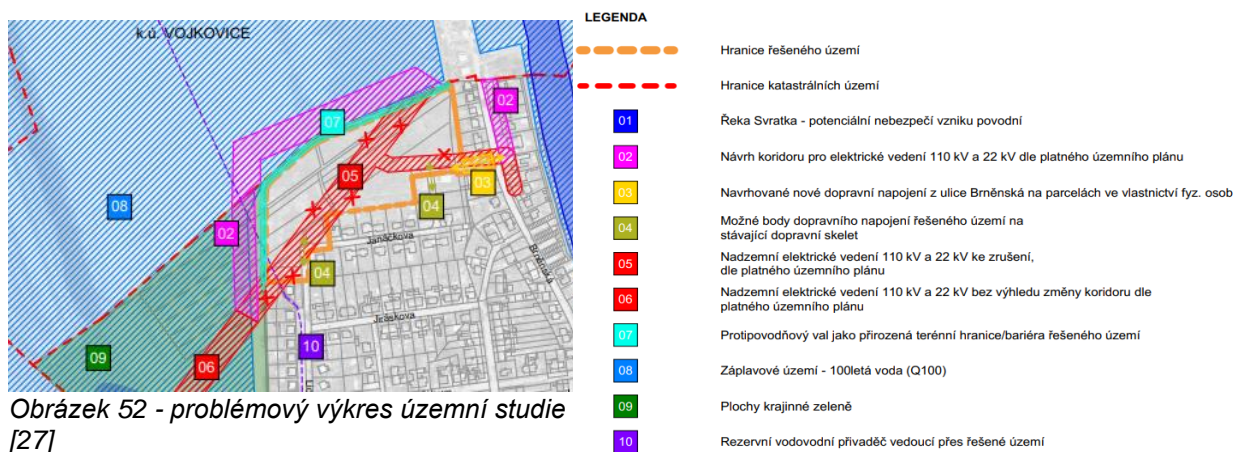
12 PRVNÍ UDRŽITELNÁ MĚSTSKÁ ČTVRŤ V ČR - CHYTRÉ LÍCHY

Tento projekt vzniká s vizí vytvořit domov pro lidi, který bude šetrný, bude vzorem pro nový a lepší přístup k developingu pro města či další investory. Spojuje udržitelnost, inovativnost, zodpovědnost k okolnímu prostředí a životaschopnost. Nicméně mezi hlavní priority tohoto návrhu patří uhlíková neutralita provozu budov, kvalitní a bezpečný veřejný prostor a úspora pitné a užitkové vody. [25] [26]

Obrázek 51 - situace širších vztahů, vymezení území Chytrých Lích [27]

Řešené území má rozlohu cca 3,44 ha a nachází se v západní části Židlochovic, sousedí s katastrálním územím Vojkovic. V této oblasti se dříve nacházela pole, která byla často postižena rozlivem řeky Svratky. Toto nebezpečí je již zabezpečeno protipovodňovou hrází. Kromě tohoto protipovodňového valu, je celá plocha převážně rovinného charakteru. Jedním z největších problémů, které je v území třeba vyřešit, je

Obrázek 52 - problémový výkres územní studie [27]

zrušení a přeložení velmi vysokého a vysokého napětí, se kterým bylo už počítáno v rámci stávajícího platného územního plánu. [27]

12.1 URBANISTICKÁ KONCEPCE

Návrh územní studie pracuje se srozumitelnými typy veřejných prostranství: náves, plácek, jezírko, park, hřiště. Jedná se o místa, která vytváří obytnou kvalitu a prostor pro aktivitu obyvatel, místa pro setkávání a trávení volného času. [25]

12.2 DOSTUPNOST – DOPRAVA A NÁVAZNOST

Městská část je plánovaná na území Židlochovic, které se nachází v dojezdové vzdálenosti vlakem cca 20 minut od Brna. Vzhledem k tomu, že je návrh považován jako car-free zóna, tak je dopravně řešený jako obytná zóna, počítá se zde s minimální a pomalou jízdou automobilů. Hned ve dvou okrajových částech oblasti, se plánuje vytvoření parkovišť, jejichž kapacita splňuje požadovanou potřebu míst, konkrétně 1 parkovací místo na 1 bytovou jednotku. Z dotazníkového šetření na otázku „Co si myslíte o projektu Chytré Líchy?“ vyplývá nejvíce pochybností o tom, že kapacita parkovišť v počtu 1 parkovací místo na bytovou jednotku bude dostatečná, tudíž vznikne nepříjemnost v úbytku stávajících parkovacích míst pro obyvatele Židlochovic, hlavně v blízkém okolí Chytré čtvrti. [27]

Součástí parkovišť bude i místo pro sběr tříděných odpadů. Dále jsou parkoviště opatřena nabíjecími posty pro elektromobily a také se zde budou nacházet vyhrazená místa pro takzvaný *car sharing*. Páteřní komunikace lokality je šířky 3,5 metru a je jednopruhová - řešena oboustrannými výhybnami. Povrch této komunikace je asfaltový, aby se mohl využívat nejen pro jízdu s automobily, ale hlavně aby mohl sloužit i pro sportovní vyžití a aktivity dětí: kola, skateboard, in-line brusle. [27]

I dle mého dotazníkového šetření je citelná poptávka po asfaltovém povrchu s minimální dopravou. Právě tyto povrchy, převážně mladistvým obyvatelům, chybí.

Celá oblast je přirozeně napojena na okolní prostor nejen ulicemi navazujícími, ale také měřítkem a velikostí staveb. Ná vaznost na již existující zástavby a prostor je zajištěno převážně měřítkem zástavby, ale také typem staveb, rodinnými domy. Tento

návrh šetří čas i peníze, jelikož dle platného územního plánu lze stavby rodinných domů realizovat okamžitě, bez změny územního plánu. [27]

Obrázek 53 Návrh dopravního řešení - územní studie [27]

LEGENDA

- Hranice řešeného území
- Hrany katastru nemovitostí
- Obytná zóna - distanční dlažba
- Obytná zóna - asfaltový beton / betonová dlažba
- Obytná zóna - betonová dlažba stávající
- Místní komunikace
- Plochy záchytných parkovišť - distanční dlažba

Obrázek 55 Vizualizace Jezírko [27]

Obrázek 54 Vizualizace - Přejezd z ulice Brněnské - asfaltová vozovka [27]

Obrázek 56 - 3D návrh územní studie [27]

Obrázek 57 Vizualizace Fit-park [27]

Obrázek 58 Vizualizace Náves [27]

12.3 SOCIÁLNÍ ASPEKT

Výstavba bude tvořena rodinnými domy, maximálně se třemi bytovými jednotkami a nejvýše třípodlažními. Velikost domů má umožnit soužití mezigenerační, například soužití širší rodiny v jednom domě, či v domě sousedním. Domy budou vybaveny i výtahy, takže se myslí i na nejstarší spoluobčany. To samé platí i pro volnočasové

VEŘEJNÉ PROSTORY

Obrázek 59 Veřejné prostranství - územní studie [27]

aktivity, jako je již zmiňovaná vozovka s úpravou pro brusle, plánované navázání cyklotrasy, a myslí se zde i na místa pro setkávání seniorů. Nebudou chybět zelená prostranství pro petanque a pobyt v přírodě. Případně se zde budou nacházet prostory jako fit park, komunitní zahrádky, hobby dílny, piknikové altánky, kavárny. [27]

Projektanti počítají s cca 125 byty, s tím, že každý byt má svůj vlastní vstup z venkovního prostoru. Nicméně nejvíce se jim líbí myšlenka podporovat mezigenerační domy, horní - 3 patro je menších rozměrů, než jsou patra spodní. [27]

12.4 EKOLOGICKÉ BYDLENÍ

Cílem je vytvářet pro obyvatele energeticky úsporné a šetrné budovy, které ale zároveň splní komfort bydlení a zajistí zdravý vztah k přírodě a životnímu prostředí. Vytápění budov a ohřev vody je možné zajistit buď kombinací, anebo jednotlivými variantami – tepelné čerpadlo, kondenzačními kotli či elektrickými přímotopy. [25] [27]

V plánu je například chytrá síť, která bude reagovat na energetické požadavky domácností, obnovitelné zdroje a další řešení. [25]

12.5 MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA

Mezi hlavní cíle projektu patří ochrana vody a její úspora, tento cíl se plánuje zajistit pomocí dělených vodních rozvodů – na zalévání, či splachování se již nebude využívat pitná voda, tím se současně sníží odvod odpadních vod do ČOV, což bude vytvářet jeden z dalších kladných dopadů na životní prostředí. Bude využíváno zelených střech, které také zpomalí odtok dešťových vod. [26] [27]

Z hlediska synergie vody a zeleně v lokalitě, je dobré zmínit množství plánované vegetace, mezi dominantní interakční prvek bude patřit páteřní ulice lemovaná solitérními stromy a další vegetace, která bude doprovázet uliční a cyklistické trasy. V plánu je korespondovat s vegetací a stromy, které jsou regionu vlastní a přirozeně se v něm nachází (kombinace habrů a javorů). [27]

V blízkosti jezírka, které se nachází v západní části území, se počítá s výsadbou vrb. Břeh bude samovolně zarůstat mokřadní vegetací. [27]

Dále se v oblasti pobytových plácků vysadí platany a třešně, které dotvoří pobytový požitek, hlavně v období jara. Důležité je podotknout, že ačkoli se v oblasti plánuje velké množství zeleně, většina údržby bude spadat pod soukromé vlastnictví. Veřejné zeleně je

Obrázek 60 Poměr veřejné a soukromé zeleně - územní studie [27]

tu menší část, tudíž se tím ulehčí a sníží náklady na údržbu samotnému městu. [27]

Ochrana budov a majetku před povodněmi je zajištěna dle hydrotechnických výpočtů a dle principu hospodaření s dešťovou vodou, pomocí uličních dešťových stok. Velké množství pěších cest je zajištěno pomocí zasakovacích tvárníc, či je vsak vyřešen stečením do zeleně v těsné blízkosti, nebo do průlehu,

nebo se využije šterkový pás. Jako nejlepší likvidace dešťových vod, zvlášť pokud budou ulicemi projíždět automobily, či výjimečně zásahové jednotky, je pomocí zasakovacích průlehů. Je to levná a jednoduchá varianta, jak dešťové vody spolu s olejem, či jiným znečištěním, přecistit. Většina srážkových vod se vsákne přímo na pozemku, kde dopadla, ale přebytky se budou odvádět do jezírka, a to dešťovou kanalizací. Jezírko se plánuje rozdělit na dvě funkce: vodohospodářskou a estetickou, to znamená, že část nádrže by byla suchá a druhá část nádrže by byla se stálou hladinou. Pokud by se objem nádrže zvedl nad úroveň hladiny a hrozilo by zaplavení, tak je tento problém zajištěn odvodem vody pomocí břehových vsakovacích pásů do podzemí. [25]

Obrázek 61 Modrozelená infrastruktura - územní studie [27]

Závěrem kapitoly o Chytré udržitelné městské čtvrti bude shrnuto pár poznámek a myšlenek, které se k tomuto tématu při dotazníkovém šetření podařilo od respondentů získat.

Je nutno podotknout, že většina dotazovaných věděla, o jaký projekt se jedná, což svědčí o informovanosti obyvatel, a dobrých a funkčních stránkách města.

Mezi hlavní pochybnosti ohledně funkčnosti této čtvrti patřila nedorěšená otázka parkování a sdílení automobilů. Stávající obyvatelé se bojí, že není vytvořena dostatečná kapacita, a že noví obyvatelé budou parkovat svá auta v přilehlých ulicích.

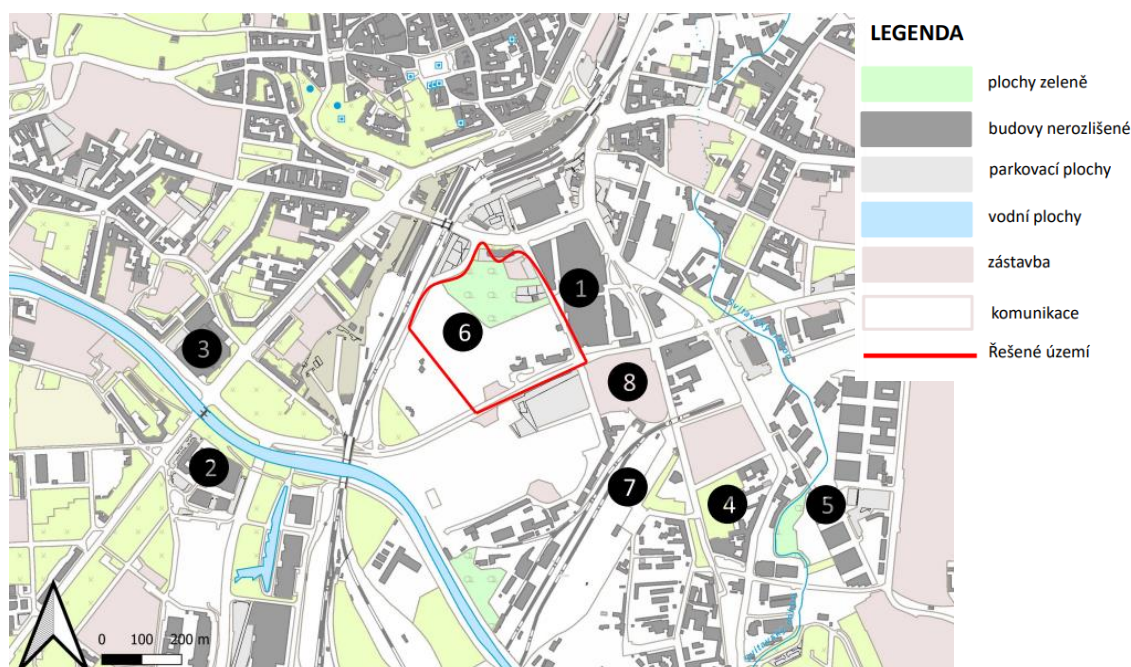
Dále byly zmíněny pochybnosti ohledně nákladovosti projektu a výsledné ceny bydlení.

Vesměs zbytek reakcí byl spíše v pozitivním slova smyslu a občané jsou zvědaví, zda se opravdu povede projekt dotáhnout do zdárného konce a Židlochovice tím přilákají více pozornosti a obyvatel.

13 VLASTNÍ NÁVHR NA ÚZEMÍ BROWNFIELDU

Závěrem a cílem této bakalářské práce bude snaha aplikovat co nejlépe prvky zdravého města, a zjištěné požadavky od obyvatel, ať už těch v Židlochovicích, nebo z obecného dotazníkového šetření (od obyvatel po celé České i Slovenské Republice).

Vzorovou oblastí bude *brownfield* v Brně, který jsem zpracovávala v rámci projektu do urbanismu. Jedná se o lokalitu, která se nachází v blízkosti centra města Brna, v městské části Trnitá. Tato plocha patří do ploch *brownfields* a nachází se jižně od Hlavního nádrží. Na západní straně je ohraničená železniční tratí, na severní straně ji lemuje ulice Úzká s budovou Katastrálního úřadu Brno-venkov, na východní straně se vyskytuje Galerie Vaňkovka (dříve slévárna). Jižní okraj je ohraničen komunikací ulice Opuštěná a budovou MěÚ Šlapanice. Vzdálenost od centra je cca 1 km.

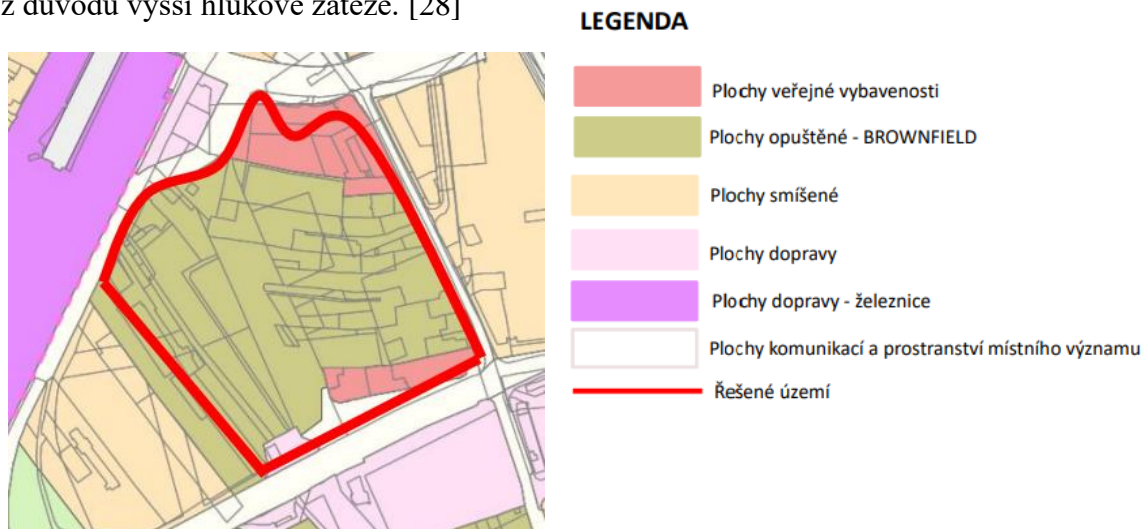

Obrázek 62 Výkres širších vztahů - Brownfield [autorova tvorba]

- 1) Nákupní centrum Vaňkovka
- 2) Administrativní funkce – Městský soud v Brně, Úřad práce
- 3) DRFG aréna
- 4) Funkce bydlení
- 5) Funkce výroby a skladování
- 6) Řešené území Brownfieldu
- 7) Dolní nádraží
- 8) Autobusové nádraží Zvonařka

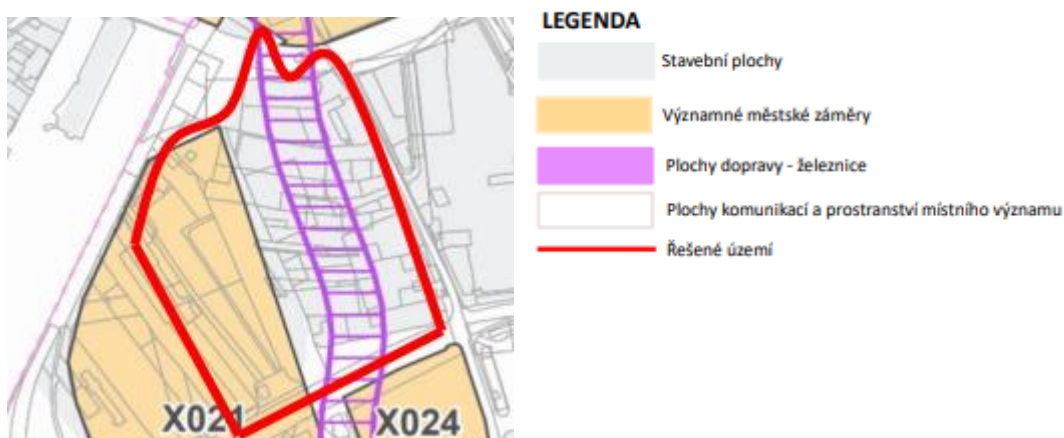
13.1 ANALÝZA ÚAP – současné a předpokládaný využití

Dle územně analytických podkladů tato lokalita spadá do ploch veřejné vybavenosti a do ploch opuštěných – Brownfieldů a proto je toto území aktuálně řazeno do nevyužívaných ploch. Z dopravního hlediska území přiléhá ke komunikaci městského okruhu, což tvoří výhodu dopravní dostupnosti s okolními částmi města Brna, stejně tak s okolními obcemi, ale zároveň toto situování může způsobovat negativní externality z důvodu vyšší hlukové zátěže. [28]

Obrázek 63 Výřez výkresu využití území ÚAP [28]

Předpokládaný vývoj území ovlivňuje návrh nové polohy Hlavního nádraží Brno a tím i vedení koridoru železniční trati. Část řešeného území spadá do plochy významných městských záměrů, označených kódem X021, které jsou určeny pro 15 víceúčelových budov a 3 administrativních budov. Z této části do námi řešeného území spadá cca 1/4, kde se pokusím navrhnout zástavbu zdravé čtvrti. [28]

Obrázek 64 Výřez výkresu záměrů v území ÚAP [28]

13.2 ANALÝZA STRUKTURY – SCHWARZPLAN

Protože je našim záměrem navrhovat chytrou zástavbu, bylo dobré podívat se na poměr území zastavěné/nezastavěné. Čím je hustota zástavby větší, veřejné prostory jsou z pravidla hezčí a cítíme se v nich příjemněji. Když je hustota zástavby více rozevlátá a připomíná *sídelní kaši*, chybí prostorové zakotvení, a cítíme se pak ztraceně. Schwarzplan nám napovídá, jakou strukturu máme navrhovat, aby se dobře napojila na již existující zástavbu. [19]

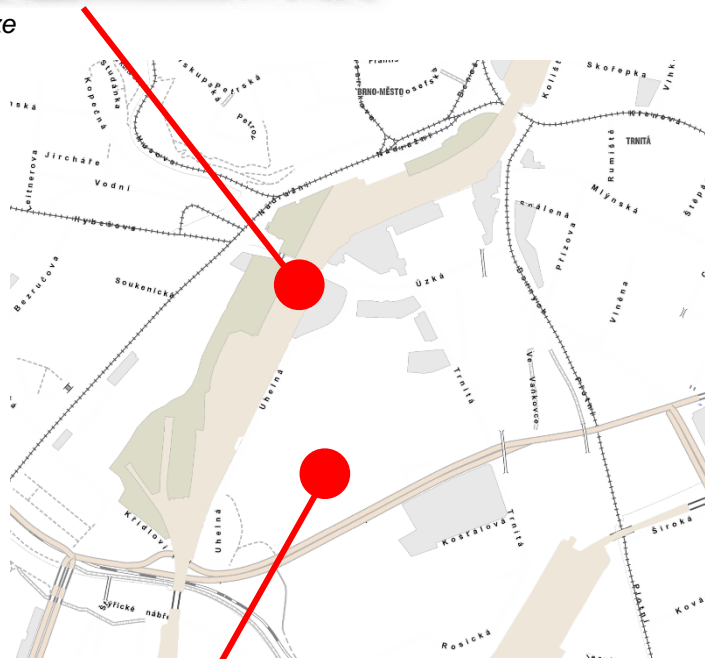
Obrázek 65 Analýza struktury Brownfieldu – SCHWARZPLAN [autorova tvorba]

Na další straně můžeme vidět pohledy ze západní strany na území, přejaté z google map a 3D modelu města Brna. Řešená část území je pokryta zelení, včetně solitérních stromů při okraji.

Obrázek 66 Pohled ze severní strany
3D model [37]

Obrázek 67 Pohled ze
severní strany [36]

Obrázek 68 Podkladní mapa [autorova tvorba]

Obrázek 69 Pohled z jižní strany
[36]

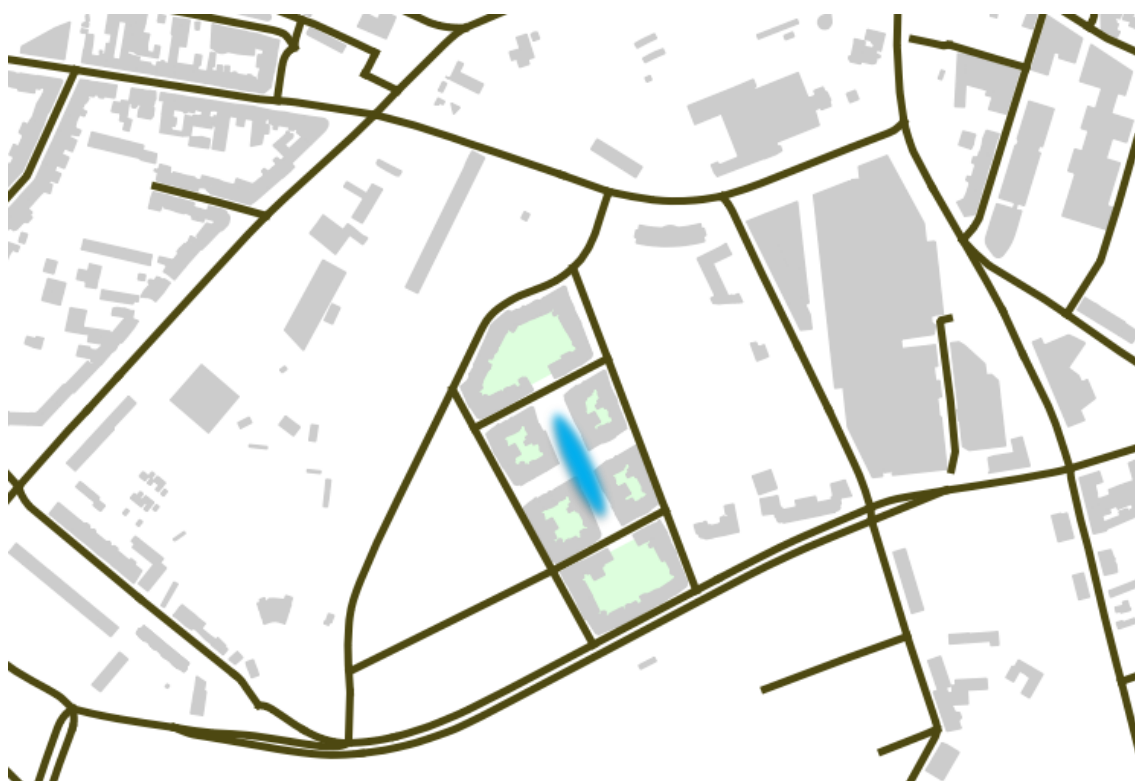

Obrázek 70 Pohled z jižní strany
3D model [37]

13.3 VÝSLEDNÝ NÁVRH

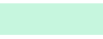

Po dlouhém uvážení, vzhledem k lokalitě ve středu Brna, jsem se rozhodla pro vytvoření klasické blokové zástavby. Pokud by se jednalo o čtvrť ve více okrajové oblasti, rozhodla bych se pro kombinovanou zástavbu: trend „trojdomků“ a řadových bytových domů do výšky cca 4 pater.

Dle územního plánu, spadá plocha do ploch bydlení a v jižní části do ploch smíšených. Návrhem jsou tedy menší 4 uzavřené bloky, s vnitřním soukromým prostorem zeleně. Dva okrajové bloky jsou polootevřené, tudíž vnitřní prostor zeleně, není zcela soukromý, a může plnit funkci veřejnosti.

Obrázek 71 Výsledný návrh zástavby Brownfieldu [autova tvorba]

LEGENDA:

- Náměstí
- Soukromá zeleň
- Veřejná prostranství
- Páteřní ulice
- Zástavba

Samozřejmostí v oblasti ulic, je doplnění chodníků po obou stranách. V oblastech „bílé barvy“ se nacházejí veřejná prostranství – ulice, pěší zóny, náměstí, zahrádky u restaurací a kaváren – které se nacházejí v přízemí dvou navrhovaných krajních bloků. Zde je možné se scházet a trávit čas v blízkosti svého bydliště. Přes náměstí nevede silnice, je možné tudy projíždět automobily pouze s povolením, takže jsou tyto prostory opravdu co nejvíce uzpůsobené pro bezpečný pohyb osob.

13.4 ZÁKLADNÍ BILANCE NÁVRHU

Navrhované funkce:

- Bydlení
- Služby

Objekty jsou navrženy z části jako polyfunkční, kdy v parteru jsou umístěny služby či obchody. V nejnižším bloku je v plánu do prvních pater umístit kanceláře. Vyšší patra už budou sloužit pro čisté bydlení.

Ve vnitroblocích jsou navrženy prostory, jež splňují základní požadavky pro zdravé město – vnitroblok obsahuje prvky jako vodu, zeleň, třídění odpadu apod. Vnitrobloky dále spojují jak funkci rekreační, tak pobytovou. Návrh počítá s vyžitím pro děti, ale také s posezením a přístřeškem pro scházení obyvatel bytového domu.

Intenzita využití území:

Navržená bloková zástavba vyčerpá 37% celkové řešené plochy, která čítá 4,38 ha.

Stanovené maximální výšky zástavby:

Maximální výška zástavby je stanovena na 4NP, vzhledem k okolní zástavbě a respektování požadované výškové hladiny stanovené územním plánem.

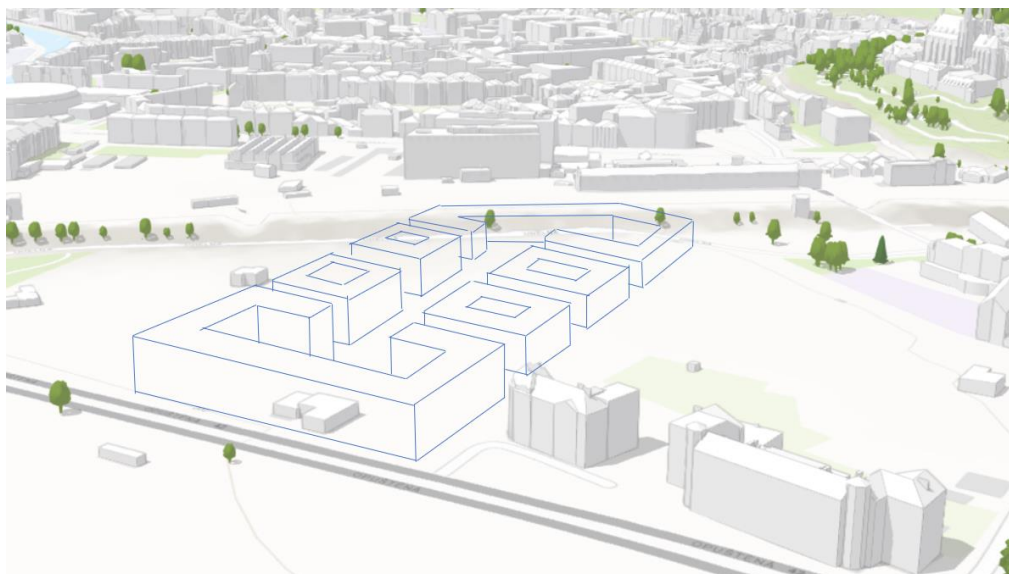
Hustota osídlení ob/ha v řešené lokalitě: 486 ob/ha

Odhadovaný počet pracovních míst: 185

Orientační počet bytů: 852

Množství zeleně: 1,17 ha

Velikost veřejných prostranství: 1,7 ha

Obrázek 72 Pohled na návrh zástavby [37]

13.5 SCHÉMA VYUŽITÍ VNITROBLOKŮ

Schematický příklad uspořádání městského vnitrobloku. Tento prostor lze definovat jako polosoukromý.

Obrázek 73 Schéma využití vnitrobloku [autorova tvorba - ze semestrálního projektu II]

Navrhované prvky vnitrobloku:

- kryté posezení
- dětské hřiště, pískoviště
- jezírko
- popelnice na tříděný odpad
- vyvýšené záhony
- veřejná zeleň
- krytá stříška, například pro jízdní kola

13.5.1 POHLEDY DO VNITROBLOKU

Obrázek 74 Pohled do vnitrobloku 1 [autorova tvorba]

Obrázek 75 Pohled do vnitrobloku 2 [autorova tvorba]

Obrázek 76 Pohled do vnitrobloku 3 [autorova tvorba]

Obrázek 77 Pohled do vnitrobloku 4 [autorova tvorba]

14 ZÁVĚR

Zdravé bydlení je závislé nejen na utváření a navrhování zástavby, ale především na chování obyvatel samotných. Jak vyšlo najevo z dotazníkového šetření při otázce, na třídění odpadů, či ve svých domácnostech využívají recyklované materiály, odpovědi byly z poloviny spíše záporné. V další otázce, kde měli respondenti seřadit faktory, které považují za nejdůležitější v kontextu zdravého města, vyšlo na první příčce využívání recyklátů. Lidé požadují změny, aby měli co nejkvalitnější a nejzdravější život a prostředí, ale ne vždy jsou ochotní a schopní začít se změnami přímo sami u sebe.

Cílem bakalářské práce bylo definovat a popsat jednotlivé prvky a aspekty, které jsou důležité a podstatné pro zdravé bydlení a tvorbu zdravých měst, či městských částí.

Pevně věřím, že bakalářská práce poslouží všem, kteří se zajímají o kvalitu svého života a veřejných prostorů ve svém městě. Dále také doufám, že projekt Chytré Líchy se podaří v následujících letech zrealizovat a bude možné tento projekt brát jako vzor pro řešení dalších developerských zakázek.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Národní síť Zdravých měst ČR a přínosy pro členy. In: *Národní síť Zdravých měst ČR* [online]. [cit. 2022-05-11]. Dostupné z: <https://www.zdravamesta.cz/cz/nszm-cr-zakladni-informace>
- [2] Židlochovice: základní informace. In: *Místopisný průvodce* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10182/zidlochovice/>
- [3] *ORGANIZAČNÍ ŘÁD MĚSTSKÉHO ÚŘADU ŽIDLOCHOVICE*. In: . Židlochovice, 2021. Dostupné také z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/mesto-zidlochovice/povinne-zverejnovane-informace/>
- [4] Počet obyvatel v obcích. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>
- [5] Strategie rozvoje města 2015-2025. In: *Město Židlochovice* [online]. [cit. 2022-05-11]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/mesto-zidlochovice/mestsky-urad/strategie-rozvoje-mesta/strategie-rozvoje-mesta-2015-2025/>
- [6] PAMÁTKY A ZAJÍMAVOSTI ŽIDLOCHOVICE. In: *Místopisný průvodce: Židlochovice* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10182/zidlochovice/pamatky-turistika/>
- [7] Židlochovice (zámek). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001 [cit. 2022-03-13]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDidlochovice_\(z%C3%A1mek\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDidlochovice_(z%C3%A1mek))
- [8] VAVŘÍK, Mgr. Karel a Mgr. Tomáš ŠENKYŘÍK. Kostel Povýšení svatého Kříže. In: *Město Židlochovice* [online]. Židlochovice, 2015 [cit. 2022-03-13]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/o-meste/kulturni-pamatky/kostel-povyseni-svateho-krize.html>
- [9] Historie v Židlochovicích. In: *Město Židlochovice* [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/kultura-a-volny-cas/historie-v-zidlochovicich/>
- [10] HISTORIE OBCE ŽIDLOCHOVICE. In: *Místopisný průvodce* [online]. [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10182/zidlochovice/historie/>
- [11] První písemné zmínky. In: *Město Židlochovice* [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/o-meste/mesto-a-cas/prvni-pisemne-zminky.html>
- [12] GEHL, Jan. *Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství*. Boskovice: Albert, 2000. ISBN 80-858-3479-0.
- [13] Zákon č. 183/2006 Sb.: Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

- [14] Územní plán Židlochovice. In: *Město Židlochovice* [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/mestsky-urad/uzemni-plany-obci/>
- [15] *Politika územního rozvoje České Republiky*. In: . Praha, Brno: Ústav územního rozvoje, 2021, číslo 4. Dostupné také z: <https://mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepce-a-strategie/politika-uzemniho-rozvoje-ceske-republiky/uplne-zneni-politiky-uzemniho-rozvoje-ceske-republ>
- [16] Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. In: *Jihomoravský kraj* [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/oupsr/zur_jmk_a2a1_UZ/WEB/
- [17] *Celostátní sčítání dopravy 2016* [online]. Ředitelství silnic a dálnic ČR [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx>
- [18] Celostátní sčítání dopravy 2016. In: *Ředitelství silnic a dálnic ČR* [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <http://scitani2016.rsd.cz/pages/results/section/default.aspx?l=Jihomoravsk%C3%BD%20kraj>
- [19] SITTE, Camillo. *Stavba měst podle uměleckých zásad*. 2. české vyd. Brno: ÚÚR, 2012. ISBN 978-80-87318-21-8.
- [20] TRÍSKO, Jiří. Průběhy povodní: Povodně v Židlochovicích. In: *Město Židlochovice* [online]. 2015 [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/mesto-zidlochovice/bezpecnost-obyvatele/prubehy-povodni.html>
- [21] Zámecký park. In: *Město Židlochovice* [online]. Židlochovice, 2015 [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/o-meste/kulturni-pamatky/zamecky-park.html>
- [22] URBÁŠKOVÁ, Hana. *Ekologická vesnice*. Brno, 2005. HABILITAČNÍ PRÁCE. VUT FA Brno.
- [23] ZHURAVLYOVA, Yelena. *Zdravé bydlení*. Brno, 2015. Dizertační práce. Vysoké učení technické v Brně. Vedoucí práce Prof. Ing. arch. HANA URBÁŠKOVÁ, Ph.D.
- [24] GEHL, Jan. *Města pro lidi*. Brno: Partnerství, 2012. ISBN 978-802-6020-806.
- [25] PELČÁK, prof. Ing. arch. Petr. *Udržitelná čtvrť Chytré Líchy - návrh ateliéru Pelčák a partner architekti: Textová část* [online]. In: . s. 3-9 [cit. 2022-05-09]. Dostupné z: <https://www.chytrelichy.cz/pelcak-partner-architekti>
- [26] *Chytré Líchy* [online]. In: . [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://www.chytrelichy.cz/>
- [27] PROF. ING. ARCH. PETR, Pelčák. Územní studie "Chytré Líchy - Židlochovice". In: *Město Židlochovice* [online]. 2021 [cit. 2022-05-09]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/mestsky-urad/uzemni-plany-obci/mesto-zidlochovice.html>
- [28] Územně analytické podklady. In: *Portál územního plánování města Brna* [online]. Brno, 2020 [cit. 2022-05-10]. Dostupné z: <https://upmb.brno.cz/uzemne-planovaci-podklady/uzemne-analyticke-podklady/>

- [29] *Historický lexikon obcí České republiky 1869-2011: III. Počet obyvatel a domů podle krajů, okresů, obcí, částí obcí a historických osad / lokalit v letech 1869 - 2011 : Okres Brno-venkov* [online]. In: . Český statistický úřad, 2015 [cit. 2022-02-20].
- [30] Rozhledna Akátová věž. In: *Místopisný průvodce po České Republice* [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/body-zajmu/1042/rozhledna-akatova-vez/>
- [31] Müllerova mapa Moravy. In: *Zeměměřický úřad* [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>
- [32] Mapa z 19. století. In: *Mapy.cz* [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://mapy.cz/19stoleti?x=16.6274214&y=49.0363745&z=13&source=muni&id=5869&ds=1>
- [33] *Mapy.cz Židlochovice* [online]. In: . [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=16.6274214&y=49.0363745&z=13&source=muni&id=5869&ds=1>
- [34] Povodňový geoportál ORP Židlochovice. In: *Povodňový geoportál ORP Židlochovice* [online]. [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://relay.zidlochovice.cz:487/#/>
- [35] Povodně 1926. In: *Město Židlochovice* [online]. Židlochovice, 2015 [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <https://www.zidlochovice.cz/cs/o-meste/fotogalerie-mesta/povodne-v-zidlochovicich/povodne-1926.html>
- [36] *Mapy.cz* [online]. In: . [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.5045000&y=50.0804000&z=11>
- [37] *Brno - 3D model* [online]. In: . [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <http://webmaps.kambrno.cz/3d-model/>
- [38] Fotogalerie Obce Židlochovice. In: *Místopisný průvodce po České Republice* [online]. [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10182/zidlochovice/fotogalerie/>

Další použité podklady a programy:

Pro dotazníkové šetření byl použit online formulář

Survio Dotazník. Survio [online]. [cit. 2022-05-14]. Dostupné z: <https://www.survio.com/cs>

Podkladem pro některé mnou vytvořené mapy v programu QGIS:

Prohlížecké služby - WMS. Geoportál ČÚZK [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <http://geoportal.cuzk.cz>

Pohledy vnitrobloku vytvořené pomocí programu SketchUp.

Grafy vytvořené v programu Excel.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Sčítání dopravy v roce 2016 [14].....	27
Tabulka 2 Sčítání dopravy v roce 2016 [14].....	28
Tabulka 3 Sčítání dopravy v roce 2016 [15].....	28

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Obrázek 1 Lokalizace Židlochovic – [autorova tvorba]	13
Obrázek 2 Graf Vývoj počtu obyvatel – autorova tvorba, zdroj [28]	13
Obrázek 3 Židlochovice zámek [29].....	14
Obrázek 4 Pamětní deska T.G.M. [29].....	14
Obrázek 5 - Plán parku [vyfoceno na informativní tabuli v Židlochovicích]	14
Obrázek 6 Akátová věž [30].....	15
Obrázek 7 - schody se schody svatých [8]	15
Obrázek 8 - střecha kostela [8].....	15
Obrázek 9 Akátová věž [30].....	15
Obrázek 10 Mapa z 19.století [32]	16
Obrázek 11 Müllerova mapa Moravy - Židlochovice = Selowitz [31].....	16
Obrázek 12 Aktuální znak Židlochovic [33]	16
Obrázek 13 První znak Židlochovic [33].....	16
Obrázek 14 - rozvojové oblasti a rozvojové osy [14].....	23
Obrázek 15 - specifické oblasti [14].....	24
Obrázek 16 Výřez z výkresu uspořádání území kraje [15]	24
Obrázek 17 Výřez z výkresu ploch a koridorů nadmístního významu [15].....	26
Obrázek 18 - mapa širších vztahů [autorova tvorba]	29
Obrázek 19 Pohledová osa – půdorys [34]	30
Obrázek 20 Pohledová osa [34].....	30
Obrázek 21 Pohled na radnici [autorem pořízená fotografie]	30
Obrázek 22 Pohled na radnici [autorova tvorba]	30
Obrázek 23 Analýza dopravy [autorova tvorba].....	31
Obrázek 24 Pohled na autobusové nádraží [autorem pořízená fotografie].....	32
Obrázek 25 Cykloboxy u nádraží [autorova tvorba]	32
Obrázek 26 Graf Omezení dopravy na náměstí [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22], [11]].....	33
Obrázek 27 Graf Omezení dopravy z frekventované silnice [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]].....	33
Obrázek 28 Schwarzplan [autorova tvorba]	34
Obrázek 29 Graf Využívání veřejného prostranství [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]].....	35
Obrázek 30 Graf Kolik času tráví obyvatelé ve veřejných prostranstvích [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	36
Obrázek 31 Mapa záplavové území [35]	37
Obrázek 32 - Zatopené a poškozené staveniště regulace řeky, která se začala v tomto roce budovat – rok 1926 [36].....	38
Obrázek 33 - Pohled na situaci u mlýna na silnici do Vojkovic - rok 1926 [36].....	38
Obrázek 34 Graf Revitalizace koryta řeky Svratky [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]].....	38
Obrázek 35 Analýza zeleně [autorova tvorba]	39
Obrázek 36 Graf Venkovní obývací [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22], [11]]	40
Obrázek 37 Dvůr komunitního centra [aut. foto.].....	41
Obrázek 38 Dvůr komunitního centra [autorova fotografie]	41
Obrázek 39 Prostor předzámeckého parku [autorova fotografie]	41

Obrázek 40 Pohled na náměstí Míru od Radnice [autorova fotografie]	41
Obrázek 41 Analýza funkce stavebních objektů [autorova tvorba]	42
Obrázek 42 Graf Co v Židlochovicích zlepšit? [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	43
Obrázek 43 Graf aktivity volitelné x nezbytné [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	44
Obrázek 44 Graf využívání recyklovaných materiálů v domácnostech [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	45
Obrázek 45 Graf Třídění odpadu v domácnostech [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	46
Obrázek 46 Graf Komposty v domácnostech [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	47
Obrázek 47 Graf trávení času ve veřejných prostranstvích [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	48
Obrázek 48 Graf využívaný způsob dopravy [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	49
Obrázek 49 Graf podmínky zlepšení/vybudování [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	49
Obrázek 50 Graf kritéria zdravého bydlení [autorova tvorba, otázky do dotazníku vytvořeny pomocí četby - [22] [11]]	51
Obrázek 51 - situace širších vztahů, vymezení území Chytrých Lích [25]	52
Obrázek 52 - problémový výkres územní studie [25]	52
Obrázek 53 Návrh dopravního řešení - územní studie [25]	54
Obrázek 54 Vizualizace - Příjezd z ulice Brněnské - asfaltová vozovka [25]	55
Obrázek 55 Vizualizace Jezírko [25]	55
Obrázek 56 - 3D návrh územní studie [25]	55
Obrázek 57 Vizualizace Náves [25]	55
Obrázek 58 Vizualizace Fit-park [25]	55
Obrázek 59 Veřejné prostranství - územní studie [25]	56
Obrázek 60 Poměr veřejné a soukromé zeleně - územní studie [25]	57
Obrázek 61 Modrozelená infrastruktura - územní studie [25]	58
Obrázek 62 Výkres širších vztahů - Brownfield [autorova tvorba]	60
Obrázek 63 Výřez výkresu využití území ÚAP [26]	61
Obrázek 64 Výřez výkresu záměrů v území ÚAP [26]	61
Obrázek 65 Analýza struktury Brownfieldu – SCHWARZPLAN [autorova tvorba]	62
Obrázek 66 Pohled ze severní strany 3D model [38]	63
Obrázek 67 Pohled ze severní strany [37]	63
Obrázek 68 Podkladní mapa [autorova tvorba]	63
Obrázek 69 Pohled z jižní strany [37]	63
Obrázek 70 Pohled z jižní strany 3D model [38]	63
Obrázek 71 Výsledný návrh zástavby Brownfieldu [autova tvorba]	64
Obrázek 72 Pohled na návrh zástavby [38]	66
Obrázek 73 Schéma využití vnitrobloku [autorova tvorba - ze semestrálního projektu II]	66
Obrázek 76 Pohled do vnitrobloku 1 [autorova tvorba]	67
Obrázek 77 Pohled do vnitrobloku 2 [autorova tvorba]	67
Obrázek 75 Pohled do vnitrobloku 3 [autorova tvorba]	67
Obrázek 74 Pohled do vnitrobloku 4 [autorova tvorba]	67